

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. toukokuuta 2023
(OR. en)

9314/23

LIMITE

JAI 616
COPEN 152
DROIPEN 72
CODEC 857

Toimielinten välinen asia:
2022/0167(COD)

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta – Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 25. toukokuuta 2022 ehdotuksen direktiiviksi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta¹.
2. Ehdotukseen liitettiin vaikutustenarviointi².
3. Ehdotuksen pääasiallinen tarkoitus oli ajantasaistaa nykyistä oikeudellista kehystä, jotta kaikkialla unionissa voidaan helpottaa tehokasta varojen takaisinhankintaa ja menetetyksi tuomitsemista ja varmistaa se.

¹ 9598/22

² 9598/22 ADD 2

4. Direktiivin tarkoituksena on erityisesti vahvistaa vähimmäissäännöt omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi, jäädyttämiseksi, menetetyksi tuomitsemiseksi ja hallinnalle rikosoikeudellisissa menettelyissä sekä vahvistaa toimivaltaisten viranomaisten valmiuksia riistää rikollisilta rikollisesta toiminnasta saatu hyöty.

II KÄSITTELY TYÖRYHMÄTASOLLA

5. Ehdotuksen toimittamisen jälkeen rikosasiayhteistyöryhmä (COPEN) aloitti sen tarkastelun Ranskan puheenjohtajakaudella, ja tarkastelua jatkettiin Tšekin ja Ruotsin puheenjohtajakausilla.
6. Ehdotus on ollut ministerien esityslistalla myös neuvostossa (oikeus- ja sisäasiat) joulukuussa 2022 ja maaliskuussa 2023.
7. Ruotsin puheenjohtajakaudella käydyissä tiiviimmissä keskusteluissa keskityttiin 16 ja 23 artiklaan, jotka koskevat perusteettoman vaurastumisen menetetyksi tuomitsemista ja oikeussuojakeinoja. Valtuuskunnat olivat yhtä mieltä ehdotuksen säännösten sisällöstä, mutta katsoivat, että kansallisiin oikeusjärjestelmiin on tehtävä mukautuksia teknisten pyyntöjen huomioon ottamiseksi. Liitteessä oleva teksti vaikuttaa tasapainoiselta kompromissitekstilä, jossa otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden edut.
8. Työryhmän 12. toukokuuta 2023 pidetyn kokouksen jälkeen ja sen vahvistamiseksi, että teksti voitaisiin toimittaa pysyvien edustajien komitealle neuvoston yleisnäkemyksen valmistelemiseksi, järjestettiin epävirallinen hiljaisen hyväksynnän menettely tekstistä, joka vastaa täysin tämän ilmoituksen liitteessä olevaa tekstiä. Epävirallinen hiljaisen hyväksynnän menettely päättyi 17. toukokuuta klo 17.00 yhdenkään valtuuskunnan vastustamatta.

III LOPUKSI

9. Edellä esitetyn perusteella

pysyvien edustajien komiteaa pyydetään

- vahvistamaan yhteisymmärrys tämän ilmoituksen liitteenä³ olevasta ehdotuksesta direktiiviksi sekä
- suosittamaan, että neuvosto muodostaisi yleisnäkemyksen tästä tekstistä,

neuvostoa pyydetään

- muodostamaan tämän ilmoituksen liitteessä olevasta tekstistä yleisnäkemys, joka toimii pohjana Euroopan parlamentin kanssa tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen käytäville neuvotteluille (SEUT 294 artikla).

³ Alkuperäiseen ehdotukseen tehdyt muutokset on **lihavoitu** tai merkitty hakasulkein [...].

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**varojen takaisinmaksusta ja menetetyksi tuomitsemisesta**

[...]

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Europolin vuonna 2021 laatimassa vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskevassa uhkakuva-arviossa (SOCTA) korostettiin kasvavaa järjestäytyneen rikollisuuden ja rikollisten soluttautumisen muodostamaa uhkaa. Mahdollisuus saada tuloja rikollisesta toiminnasta uhkaa merkittävästi talouden ja yhteiskunnan eheyttä ja heikentää oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia, koska sen kannustimena ovat järjestäytyneen rikollisuuden suuret tulot, jotka ovat vähintään 139 miljardia euroa vuodessa. Näitä rahoja pestään yhä useammin rinnakkaisessa pimeässä rahoitusjärjestelmässä. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevalla EU:n strategialla vuosiksi 2021–2025⁴ pyritään vastaamaan näihin haasteisiin edistämällä rajat ylittävää yhteistyötä, tukemalla tehokasta rikollisverkostoihin kohdistuvaa tutkintaa, poistamalla rikollisesta toiminnasta saatava hyöty ja varmistamalla lainvalvontaviranomaisten ja oikeuslaitoksen digiosaaminen.

⁴ COM(2021) 170 final

- (2) Rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden, mukaan luettuina korkean riskin rikollisverkostot, tärkein motiivi on taloudellinen hyöty. Järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttaman vakavan uhan torjumiseksi toimivaltaisille viranomaisille olisi sen vuoksi annettava keinot, joiden avulla ne voivat tehokkaasti jäljittää ja tunnistaa, jäädättää, tuomita menetetyksi sekä hallinnoida rikoksentekovälineitä ja rikoshyötyä sekä rikollisesta toiminnasta peräisin olevaa omaisuutta.
- (3) Tehokas varojen takaisinhankintajärjestelmä edellyttää rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn sekä omaisuuden, jonka epäillään olevan rikollista alkuperää, nopeaa jäljittämistä ja tunnistamista. Tällaiset rikoksentekovälineet, rikoshyöty ja omaisuus pitäisi jäädättää niiden katoamisen estämiseksi, minkä jälkeen ne olisi tuomittava menetetyiksi rikosoikeudellisen menettelyn päätyttyä. Tehokas varojen takaisinhankintajärjestelmä edellyttää lisäksi jäädätetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden tehokasta hallinnointia, jotta sen arvo säilyy valtiolle, uhreille **tai oikeushenkilöille, jotka ovat kärsineet rikoksen aiheuttamaa vahinkoa**, palauttamista varten.

- (4) Unionin nykyinen oikeudellinen kehys, joka koskee rikoshyödyn, rikoksentekovälineiden ja omaisuuden jäljittämistä ja tunnistamista, jäädyttämistä, menetetyksi tuomitsemista ja hallinnointia sekä varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia toimistoja, koostuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/42/EU⁵, neuvoston päätöksestä 2007/845/YOS⁶ ja neuvoston puitepätöksestä 2005/212/YOS⁷. Komissio arvioi direktiiviä 2014/42/EU ja neuvoston päätöstä 2007/845/YOS ja totesi, että nykyisen kehyksen avulla ei ole täysin saavutettu politiikkatavoitetta, joka koskee järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa hankkimalla takaisin sen saamat voitot.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 39).

⁶ Neuvoston päätös 2007/845/YOS, tehty 6 päivänä joulukuuta 2007, varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöstä rikoksen tuottaman hyödyn tai muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämisen ja tunnistamisen (EUVL L 332, 18.12.2007, s. 103).

⁷ Neuvoston puitepätös 2005/212/YOS, tehty 24 päivänä helmikuuta 2005, rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta (EUVL L 68, 15.3.2005, s. 49).

- (5) Sen vuoksi nykyistä oikeudellista kehystä olisi ajantasaistettava, jotta kaikkialla unionissa voidaan helpottaa tehokasta varojen takaisinmaksua ja menetetyksi tuomitsemista ja varmistaa se. Direktiivissä olisi säädettävä tätä varten vähimmäissäännöistä, jotka koskevat omaisuuden jäljittämistä ja tunnistamista, jäädyttämistä, menetetyksi tuomitsemista ja hallinnointia rikosoikeudellisissa menettelyissä. Tässä yhteydessä rikosoikeudellinen menettely on autonominen käsite unionin lainsäädännössä, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin sitä tulkitsee, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön soveltamista. [...] **Direktiivi ei vaikuta menettelyihin, joita jäsenvaltiot voivat käyttää jäädyttääkseen ja tuomitakseen menetetyksi omaisuutta.** Toimivaltaisten viranomaisten valmiuksia riittää rikollisilta rikollisesta toiminnasta saatu hyöty on tarpeen vahvistaa. Tätä varten olisi laadittava säännöt, joilla vahvistetaan varojen jäljittämistä ja tunnistamista sekä jäädyttämistä koskevia valmiuksia, parannetaan jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden hallinnointia **sen menetetyksi tuomitsemista koskevaan lopulliseen päätökseen perustuvaan luovutukseen asti**, vahvistetaan välineitä, joilla tuomitaan menetetyksi rikoksentekovälineet ja rikoshyöty sekä omaisuus, joka on peräisin rikollisjärjestöjen rikollisesta toiminnasta, sekä parannetaan varojen takaisinmaksujärjestelmän yleistä tehokkuutta.

- (6) [...]
- (7) [...]

- (8) Sääntöjen olisi helpotettava rajat ylittävää yhteistyötä antamalla toimivaltaisille viranomaisille tarvittavat valtuudet ja resurssit vastata nopeasti ja tehokkaasti muiden jäsenvaltioiden viranomaisten esittämiin pyyntöihin. Säännökset, joissa vahvistetaan säännöt varhaisesta jäljittämisestä ja tunnistamisesta, kiireellisistä jäädymistomista tai tehokkaasta hallinnoinnista, parantavat osaltaan mahdollisuuksia varojen takaisinankintaan rajojen yli. Erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden maailmanlaajuisen luonteen vuoksi yhteistyötä kolmansien maiden kanssa olisi vahvistettava.

- (9) Koska rikollisjärjestöt, jotka ovat osallisina monentyyppisessä laittomassa toiminnassa eri markkinoilla, harjoittavat monenlaista rikollista toimintaa ja tekevät järjestelmällistä ja voittoihin tähtäävää yhteistyötä, järjestäytyneen rikollisuuden tehokas torjunta edellyttää, että käytettävissä on jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevia toimenpiteitä, jotka kattavat voitot kaikista rikoksista, joissa järjestäytyneet rikollisryhmät toimivat. Näihin rikoksiin kuuluu 83 artiklan 1 kohdassa luetellut rikollisuuden alat, mukaan lukien aseiden, ammusten ja räjähteiden laiton kauppa, sellaisena kuin se on määritelty ampumaseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevassa pöytäkirjassa, joka täydentää kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta, jonka sopimuspuoli unioni on. 83 artiklan 1 kohdassa lueteltujen rikosten lisäksi tämän direktiivin soveltamisalan olisi katettava kaikki EU:n tasolla yhdenmukaistetut rikokset, mukaan lukien Euroopan unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvat petokset ottaen huomioon, että järjestäytyneet rikollisryhmät ovat entistä aktiivisempia tällä rikollisuuden alalla. Direktiivin soveltamisalaan olisi sisällytettävä myös ympäristörikokset, jotka ovat järjestäytyneiden rikollisryhmien ydinliiketoimintaa ja liittyvät usein rahanpesuun tai koskevat huumausaineiden tuotannon ja kaupan yhteydessä syntyviä jätteitä ja jäämiä. Laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen on järjestäytyneiden rikollisryhmien ydinliiketoimintaa, ja se on tyypillisesti yhteydessä ihmiskauppaan.

- 9 a)** Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa lueteltujen rikosten ja muiden EU:n tasolla yhdenmukaistettujen rikosten lisäksi järjestäytyneet rikollisryhmät saavat laajaa hyötyä muista rikoksista, kuten tuotteiden luvattomasta jäljentämisestä ja väärentämisestä, kulttuuriesineiden laittomasta kaupasta, järjestäytyneistä varkauksista tai aseellisista ryöstöistä, ryöstöntapaisesta kiristyksestä ja kiristyksestä tai verorikoksista. Muut rikokset, kuten murhat tai sieppaukset, ovat lisätulojen lähde palkkamurhien tai lunnaiden keräämisen kautta ja lisäksi keino hallita laittomia markkinoita ja pelotella vastustajia. On myös olemassa rikoksia, kuten hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen tai varastettujen ajoneuvojen kauppa, jotka sekä tuottavat taloudellista hyötyä että mahdollistavat järjestäytyneiden rikollisryhmien tekemät muut rikokset.

- (10) **Lukuun ottamatta pelkkää osallistumista neuvoston puitepäättöksen 2008/841/YOS 2 artiklassa määritellyn rikollisjärjestön toimintaan, [...] muut rikokset [...], sellaisena kuin ne on määritelty jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä, olisi sisällyttävä direktiivin soveltamisalaan siltä osin kuin ne tehdään osana rikollisjärjestön toimintaa, sellaisena kuin se on määritelty neuvoston puitepäättöksen 2008/841/YOS 1 artiklassa, ja siltä osin kuin niistä voi seurata enimmillään vähintään neljän vuoden vankeusrangaistus. [...] Tämä direktiivi ei velvoita jäsenvaltiota säätämään tai pitämään voimassa mitään rikosta.**

- (11) [Unionin rajoittavien toimenpiteiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi on tarpeen laajentaa direktiivin soveltamisala koskemaan **rikoksia, jotka kuuluvat** unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomisesta määrättävien **rikosten ja seuraamusten määritelmästä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin soveltamisalaan**].
- (12) Sen olisi katettava oikeudelliset asiakirjat tai välineet, joista ilmenee omistusoikeus tai muu oikeus jäädyttämisen ja menetetyksi tuomitsemisen kohteena olevaan omaisuuteen, esimerkiksi rahoitusvälineet tai asiakirjat, joista velkoja voi esittää saatavia ja joita yleensä tavataan asianomaisten menettelyjen kohteena olevan henkilön hallusta, sekä trustit. Tämä direktiivi ei vaikuta olemassa oleviin kansallisiin menettelyihin, jotka koskevat oikeudellisia asiakirjoja tai välineitä, joilla todistetaan omistusoikeus tai muu oikeus omaisuuteen, koska näitä menettelyjä soveltavat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset tai julkiset elimet kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämä direktiivi ei vaikuta olemassa oleviin kansallisiin menettelyihin, jotka koskevat oikeudellisia asiakirjoja tai välineitä, joilla todistetaan omistusoikeus tai muu oikeus omaisuuteen, koska näitä menettelyjä soveltavat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset tai julkiset elimet kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Määritelmän olisi katettava kaikki omaisuuden muodot, kryptovarat mukaan lukien.

- (13) Rikoshyödyn laajasta määritelmästä olisi säädettävä, jotta sellainen omaisuus voidaan takavarikoida, joka saatettaisiin muuntaa ja siirtää sen alkuperän salaamiseksi, ja jotta määritelmien yhdenmukaistaminen ja selkeys varmistetaan kaikkialla unionissa. Tämän määritelmän olisi katettava rikollisesta toiminnasta saatava suora hyöty ja kaikki välilliset hyödyt, mukaan lukien välittömän rikoshyödyn myöhempi uudelleensijoittaminen tai muuntaminen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1805⁸ määritelmien mukaisesti. Rikoshyötyyn pitäisi näin ollen sisältyä kaikki omaisuus, myös sellainen, joka on kokonaan tai osittain muunnettu tai vaihdettu muuksi omaisuudeksi tai joka on sekoitettu laillisista lähteistä hankitun omaisuuden kanssa, sekoittuneen rikoshyödyn arvioituun arvoon asti. Rikoshyötyyn pitäisi sisältyä myös tulot tai muut etuudet, jotka johtuvat rikoshyödystä tai omaisuudesta, joksi rikoshyöty on muunnettu tai vaihdettu tai johon se on sekoitettu.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1805, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 1).

- (14) Rajat ylittävän yhteistyön helpottamiseksi, **mutta ei pelkästään rajat ylittävissä tapauksissa**, omaisuuden jäljittäminen ja tunnistaminen rikostutkinnan varhaisessa vaiheessa on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että myöhemmin mahdollisesti menetetyksi tuomittavat rikoksentekovälineet, rikoshyöty tai omaisuus, mukaan lukien muilla lainkäyttöalueilla sijaitsevaan rikolliseen toimintaan liittyvä omaisuus, tunnistetaan nopeasti. Sen varmistamiseksi, että talousrikostutkinta asetetaan kaikissa jäsenvaltioissa tärkeysjärjestyksessä riittävän korkealle, jotta voidaan puuttua luonteeltaan rajat ylittävään rikokseen, on tarpeen edellyttää, että toimivaltaiset viranomaiset aloittavat varojen jäljittämisen lähtien siitä hetkestä, kun epäillään rikollista toimintaa, josta todennäköisesti saadaan merkittävää taloudellista hyötyä, **paitsi jos tätä ei yksittäisissä tapauksissa katsota asianmukaiseksi rikoksen tyypin ja muiden asiaankuuluvien olosuhteiden perusteella. Pannessaan direktiiviä täytäntöön jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus valita, sallivatko ne tapauskohtaisen arvioinnin toimivaltaisille viranomaisille vai asettavatko ne kynnsarvon rikokseen liittyvälle arvolle. Jäsenvaltiot järjestävät varojen jäljittämistä koskevat tutkimukset kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja voivat määrittää, mitkä toimivaltaiset viranomaiset ovat vastuussa varojen jäljittämistä koskevien tutkimusten suorittamisesta. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen olisi tarvittaessa voitava koordinoida ja tukea varojen jäljittämistä koskevia tutkimuksia ja rajat ylittäviä pyyntöjä varojen jäljittämiseksi.**

[...]

- (15) **Rajat ylittävien toimien ja kansallisen tuen helpottamiseksi jäsenvaltiot voisivat harkita varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen henkilöstön rekrytoimista sekä lainvalvonta- että oikeusviranomaisten edustajista, jotka työskentelisivät samassa tai erillisissä toimistoissa.**
- (16) Koska järjestäytyneiden rikollisryhmien käyttämä rahoitus on luonteeltaan kansainvälistä, jäsenvaltioiden olisi vaihdettava nopeasti tietoja, joiden perusteella voidaan tunnistaa rikoksentekovälineet ja rikoshyödyt sekä muu rikollisten [...] omistuksessa tai määräysvallassa oleva omaisuus. Tätä varten on tarpeen antaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville virastoille valtuudet jäljittää ja tunnistaa myöhemmin mahdollisesti menetetyksi tuomittavaa omaisuutta, varmistaa, että niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot selkein ehdoin, ja vahvistaa säännöt, jotka koskevat tietojen nopeaa keskinäistä vaihtoa joko oma-aloitteisesti tai pyynnöstä. Kiireellisissä tapauksissa, joissa on vaarana omaisuuden hävittäminen, tietoihin olisi vastattava mahdollisimman pian ja viimeistään kahdeksan tunnin kuluessa. **Vaatimuksella, jonka mukaan varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen on jäljitettävä ja tunnistettava rikoksentekovälineet, rikoshyödyt tai omaisuus, josta toinen jäsenvaltio saattaa antaa tai on antanut jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen, pyritään helpottamaan muiden jäsenvaltioiden jäädyttämispäätösten valmistelua tai täytäntöönpanoa, mutta se ei merkitse velvollisuutta tunnustaa tällaisia päätöksiä asetuksen (EU) 2018/1805 mukaisesti.**

- (17) Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen olisi saatava käyttöönsä tiedot, **siltä osin kuin se on välttämätöntä rikoshyödyn, rikoksentekovälineiden ja omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi**, joiden avulla ne voivat todeta jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen kohteeksi mahdollisesti päätyvän omaisuuden olemassaolon, omistajuuden tai määräysvallan, jotta ne voivat suorittaa tehokkaita varojen jäljittämistä koskevia tutkimuksia ja vastata nopeasti rajat ylittäviin pyyntöihin. Sen vuoksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla olisi oltava pääsy asiaa koskeviin tietoihin [...]. **Jäsenvaltiot olisi pääsääntöisesti velvoitettava antamaan varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille nopea pääsy asiaankuuluviin tietoluokkiin joko suoralla ja välittömällä pääsillä rekistereihin tai tietokantoihin taikka muilla keinoin, kuten esittämällä pyyntö laitokselle, jolla tiedot ovat. Tietoihin pääsy ja haut katsotaan suoriksi ja välittömiksi myös silloin, kun rekisteriä ylläpitävät kansalliset viranomaiset toimittavat tiedot toimivaltaisille viranomaisille nopeasti automaattisen mekanismin välityksellä edellyttäen, että mikään välittävä laitos ei voi puuttua pyydettyihin tai toimitettaviin tietoihin. Tiettyjen tyypillisesti arkaluonteisten tietojen – julkista taloutta koskevien tietojen, kansallisten sosiaaliturvatietojen ja lainvalvontatietojen – osalta jäsenvaltioiden olisi annettava varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville virastoille nopea pääsy tietoihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja siltä osin kuin se on välttämätöntä rikoshyödyn, rikoksentekovälineiden ja omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi. Niiden olisi voitava antaa tällainen pääsy perusteltujen pyyntöjen pohjalta, jotka niiden olisi voitava evätä tietyin edellytyksin. Näin jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon oikeasuhteisuuden, tietojen tyypin tai muut merkitykselliset seikat. On huomattava, että tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt ja että jäsenvaltioilla on kansallisella tasolla mahdollisuus antaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille mahdollisuus saada enemmän tietoja, kuten työllisyystietoja tai pankkitilitietoja, mukaan lukien tasetiedot ja transaktiotiedot.**

Tiedonsaantiin olisi sovellettava erityisiä suojatoimia, joilla estetään käyttöoikeuksien väärinkäyttö[...], **mukaan lukien sisäänkirjautumiseen liittyvät vaatimukset [...]**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680⁹ 25 artiklan **mukaisesti**. Suora ja välitön pääsy näihin tietoihin ei estä jäsenvaltioita asettamasta tietoihin pääsyä koskevia, kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuja menettelyllisiä suojatoimia, kun samalla otetaan asianmukaisesti huomioon, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen on voitava vastata nopeasti rajat ylittäviin pyyntöihin.

Tietokantoihin pääsyä koskevien menettelytakeiden toteuttaminen ei saisi vaikuttaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen kykyyn vastata muiden jäsenvaltioiden pyyntöihin, erityisesti kiireellisissä pyynnöissä. Tämän direktiivin mukaisiin asiaankuuluviin tietokantoihin ja rekistereihin pääsyn pitäisi täydentää pääsyä tilitietoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1153¹⁰ mukaisesti ja tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin tietoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849¹¹ mukaisesti. **Tämä direktiivi olisi myös nähtävä erityissäännöksenä suhteessa [direktiiviin tiedonvaihdesta lainvalvontaviranomaisten välillä, PCC...]**

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/843 (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

- (18) Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välillä jaettujen tietojen turvallisuuden varmistamiseksi **kaikilla varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla olisi oltava suora pääsy [...]** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/794¹² mukaisesti Europolin hallinnoimaan suojattuun tiedonvaihtoverkkosovellukseen (SIENA).Kaikessa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välisessä tämän direktiivin mukaisessa viestinnässä olisi käytettävä **SIENA-järjestelmää tai tarvittaessa muita suojattuja kanavia. Voi olla aiheellista käyttää toista suojattua kanavaa esimerkiksi silloin, kun pyynnön kiireellisyys edellyttää toisen viestintäkanavan väliaikaista käyttöä tai kun tietojenvaihto edellyttää kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen osallistumista tai on objektiivisia perusteita olettaa, että tällainen osallistuminen on tarpeen myöhemmässä vaiheessa. Viittaus SIENA-järjestelmään olisi ymmärrettävä siten, että se koskee myös sen seuraajaa, jos SIENA-järjestelmä korvataan myöhemmin toisella järjestelmällä. [...]**
- (19) Tämän direktiivin mukainen jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen ovat itsenäisiä käsitteitä, joiden ei olisi estettävä jäsenvaltioita panemasta täytäntöön tätä direktiiviä sellaisilla välineillä, joita pidettäisiin kansallisen oikeuden mukaisesti seuraamuksina tai muuntotyypisinä toimenpiteinä.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

- (20) Menetetyksi tuomitseminen johtaa omaisuuden lopulliseen menettämiseen. Omaisuuden säilyttäminen voi kuitenkin olla menetetyksi tuomitsemisen edellytys, ja se on usein keskeisen tärkeää menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Omaisuus säilytetään jäädyttämällä. Jotta voitaisiin estää omaisuuden hävittäminen [...], jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille [...] olisi annettava valtuudet toteuttaa välittömästi toimia tällaisen omaisuuden turvaamiseksi **siihen asti, että jäädyttämispäätös annetaan. Tämä on tärkeää esimerkiksi rajatylittävässä yhteistyössä.**
- (20 a) Välitön toimi on väliaikainen kiireellinen jäädyttämistoimenpide, jonka muotoa ei määritellä tässä direktiivissä. Kansallisen lainsäädännön mukaan välitön toimi voi olla muodoltaan päätös. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää, että kun toimivaltainen viranomainen on vahvistanut tai hyväksynyt päätöksen, välitön toimi muuttuu jäädyttämispäätökseksi tai sitä pidetään jäädyttämispäätöksenä. Kansallisella lainsäädännöllä voidaan rajoittaa välittömien toimien voimassaoloaikaa. Jos tällaisissa tapauksissa jäädyttämispäätöstä ei tämän määräajan päättyessä olisi annettu eikä toimivaltainen viranomainen olisi vahvistanut tai hyväksynyt välitöntä toimea, jonka jälkeen se muutettaisiin jäädyttämispäätökseksi tai sitä pidettäisiin jäädyttämispäätöksenä, välittömän toimen vaikutukset lakkaisivat ja väliaikaisesti jäädytetty omaisuus olisi palautettava.
- (20 b) Tässä direktiivissä jätetään jäsenvaltioiden päätettäväksi, mille toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava valtuudet toteuttaa välittömiä toimia. Jäsenvaltiot voivat antaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille mahdollisuuden toteuttaa välittömiä toimia, jos ne ovat tarpeen sellaisen omaisuuden säilyttämiseksi, jonka toimisto on jäljittänyt ja tunnistanut tehtäviä hoitaessaan. Tämä on tärkeää esimerkiksi rajatylittävässä yhteistyössä.

- (21) Koska jäädyttämispäätöksellä [...] **puututaan omistusoikeuteen**, tällaisia väliaikaisia toimenpiteitä ei tulisi pitää voimassa kauempaa kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että kyseinen omaisuus on saatavilla mahdollista myöhempää menetetyksi tuomitsemista varten. Tämä saattaa edellyttää kansallisen tuomioistuimen suorittamaa uudelleentarkastelua, jotta voidaan varmistaa, että toimenpiteiden tavoite eli omaisuuden hävittämisen estäminen on edelleen tarkoituksenmukainen.
- (22) Jäädyttämistoimenpiteiden ei pitäisi vaikuttaa siihen, että omaisuutta voidaan pitää todistusaineistona koko menettelyn ajan, edellyttäen että se on viime kädessä saatavilla, jotta menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös voidaan panna tehokkaasti täytäntöön. Omaisuus voidaan jäädyttää rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä myös mahdollista myöhemmin tapahtuvaa omaisuuden palauttamista tai rikoksesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamisen varmistamista varten.
- (22 a) **Jos jäädytettävä omaisuus koostuu yksiköistä, jotka olisi säilytettävä toiminnan jatkuvuuden vuoksi, kuten yrityksistä, jäädyttämispäätökseen voi sisältyä toimenpiteitä, joilla väliaikaisesti rajoitetaan niiden omistajien tai niitä hallinnoivien henkilöiden omistusoikeutta tähän omaisuuteen ja sallitaan samalla toiminnan jatkaminen.**

- (23) Niiden menetetyksi tuomitsemista koskevien toimenpiteiden lisäksi, joiden avulla viranomaiset voivat viedä rikollisilta rikoshyödyn tai rikoksentekovälineet lopullisen tuomion jälkeen, on tarpeen sallia tällaisen rikoshyödyn tai rikoksentekovälineiden arvoa vastaavan omaisuuden menetetyksi tuomitseminen rikoshyödyn ja rikoksentekovälineiden arvoa vastaavan omaisuuden takavarikoimiseksi aina, kun tällaisen rikoshyödyn ja rikoksentekovälineiden [...] **menetetyksi tuomitseminen** on mahdotonta. Jäsenvaltiot voivat vapaasti määritellä, että arvoa vastaavan omaisuuden menetetyksi tuomitseminen on toissijainen [...] **rikoshyödyn tai rikoksentekovälineiden** menetetyksi tuomitsemiseen nähden tai vaihtoehto sille, sen mukaan kuin on asianmukaista kansallisen oikeuden nojalla.
- (23 a) **Rikoksentekovälineiden arvoa vastaavan omaisuuden menetetyksi tuomitsemisen osalta asiaan liittyviä säännöksiä voitaisiin soveltaa tämän direktiivin täytäntöönpanossa, kun käsiteltävänä olevan tapauksen erityiset olosuhteet huomioon ottaen tällainen toimenpide on oikeasuhteinen erityisesti ottaen huomioon asianomaisten rikoksentekovälineiden arvon. Jäsenvaltiot voivat myös ottaa huomioon sen, onko tuomittu vastuussa rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisen mahdottomuudesta ja missä määrin.**

- (24) On yleinen käytäntö, että epäilty tai syytetty siirtää omaisuutensa tai saamansa rikoshyödyn asiasta tietoiselle kolmannelle osapuolelle välttääkseen sen menetetyksi tuomitsemisen. Kolmannen osapuolen toteuttamalla hankinnalla tarkoitetaan esimerkiksi tilannetta, jossa kolmas osapuoli on hankkinut omaisuuden epäiltyltä tai syytetyltä suoraan tai välillisesti, esimerkiksi välittäjän avulla, mukaan lukien tapaukset, joissa rikos on tehty kyseisen kolmannen osapuolen puolesta tai tämän hyväksi, kun syytetyllä ei ole omaisuutta, joka voidaan tuomita menetetyksi. Tämän menetetyksi tuomitsemisen olisi oltava mahdollista **ainakin** tapauksissa, joissa on osoitettu, että kolmas osapuoli on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että siirron tai hankinnan tarkoituksena on menetetyksi tuomitsemisen välttäminen, konkreettisten tosiseikkojen ja olosuhteiden perusteella mukaan lukien se, että siirto on tehty veloitusetta tai huomattavasti markkina-arvoa alemmalla rahamäärällä. Kolmansille osapuolille siirrettyjen varojen menetetyksi tuomitsemista koskevat säännöt olisi ulotettava koskemaan sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kolmansien osapuolten oikeutta tulla kuulluiksi, mukaan lukien oikeus vaatia kyseisen omaisuuden omistusoikeutta. Vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien osapuolten oikeuksia ei tulisi missään tapauksessa rajoittaa.

- (25) Rikollisorganisaatiot harjoittavat monenlaista rikollista toimintaa. Jotta järjestäytynyttä rikollisuutta voitaisiin torjua tehokkaasti, joissakin tilanteissa saattaa olla asianmukaista tuomita rikoksesta, joka on omiaan tuottamaan taloudellista hyötyä, annetun tuomion yhteydessä menetetyksi paitsi suoraan tiettyyn rikokseen liittyvä omaisuus, rikoshyöty tai rikoksentekovälineet mukaan lukien, myös muu omaisuus, jonka tuomioistuin on määrittänyt olevan peräisin rikollisesta toiminnasta. **Tällaisen laajennetun hyödyn menettämisen olisi oltava mahdollista, kun tuomioistuin katsoo, että kyseinen omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta, vaikka vaatimusta tuomiolle vastaavasta rikollisesta toiminnasta ei ole. Kyseinen toiminta voi koostua kaikenlaisista rikoksista. Yksittäisiä rikoksia ei tarvitse näyttää toteen, mutta tuomioistuimen on varmistettava, että kyseinen omaisuus on peräisin tällaisesta toiminnasta. Jäsenvaltiot voivat säätää, että voisi esimerkiksi olla riittävää, että tuomioistuin pitää asiaa todennäköisenä tai voi kohtuudella olettaa olevan huomattavasti todennäköisempää, että kyseinen omaisuus on hankittu rikollisen toiminnan kuin muun toiminnan avulla. Tässä yhteydessä tuomioistuimen on tarkasteltava tapauksen olosuhteita, myös tosiasioita ja saatavilla olevia todisteita, joiden perusteella voitaisiin antaa laajennettua rikoshyödyn menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös. Se, että henkilön omaisuus on suhteettoman suuri verrattuna hänen laillisiin tuloihinsa, voisi olla eräs tällainen tosiasia, josta tuomioistuin voi päätellä, että omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta. Jäsenvaltiot voisivat myös määritellä vaadittavan ajanjakson, jonka kuluessa omaisuuden voitaisiin katsoa syntyneen rikollisesta toiminnasta.**

- (26) Menetetyksi tuomitsemisen tulisi olla mahdollista myös silloin[...], kun lopullinen tuomio ei ole mahdollinen epäillyn tai syytetyn sairauden, pakenemisen tai kuoleman vuoksi[...]. Tämän tulisi olla mahdollista myös silloin, kun **asiaankuuluville rikoksille** kansallisessa lainsäädännössä säädetty [...] **vanhentumisajat** ovat päättyneet [...] **rikosoikeudellisen menettelyn alettua**. Menetetyksi tuomitseminen tulisi sallia tällaisissa tapauksissa vain silloin, kun **rikosoikeudellinen menettely olisi voinut johtaa rikostuomioon ilman edellä kuvattuja olosuhteita**. [...]Tämä ei saisi vaikuttaa vastaajan oikeuteen saada tietoa menettelystä ja käyttää asianajajaa. **Ensimmäisessä virkkeessä säädetyn, menetetyksi tuomitsemisen mahdollistamista koskevan veloitteen noudattamiseksi olisi kuitenkin riittävää, että jäsenvaltioilla olisi asianosaisen poissa ollessa toteuttavia menettelyjä tällaisia sairaus- ja pakenemistapauksia varten. Kun epäilty tai syytetty on paennut, jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki kohtuulliset toimet, ja ne voivat edellyttää, että asianomainen henkilö kutsutaan menetetyksi tuomitsemista koskevaan menettelyyn tai että tämä menettely saatetaan hänen tietoonsa. Jäsenvaltioita kannustetaan sallimaan menetetyksi tuomitseminen myös silloin, kun lainvoimainen tuomio ei ole mahdollinen, koska epäiltyä tai syytettyä ei voida saattaa vastuuseen ennen lopullista tuomiota annetun kansallisen lainsäädännön mukaisen armahduksen vuoksi.**

- (27) Tätä direktiiviä sovellettaessa kyseessä katsottaisiin olevan sairaus, kun epäilty tai syytetty ei pysty pitkään aikaan osallistumaan rikosoikeudelliseen menettelyyn, minkä tuloksena menettelyä ei voida jatkaa. **Kyse ei ole tapauksista, joissa sairaus johtaa ainoastaan rikosoikeudellisen menettelyn väliaikaiseen keskeyttämiseen ja joissa kyseinen menettely voi jatkua keskeytyksen jälkeen.**

- (28) Järjestäytynyt rikollisuus on tyypillisesti luonteeltaan läpinäkyvätöntä, minkä vuoksi rikollisesta toiminnasta saatua omaisuutta ei ole aina mahdollista yhdistää tiettyyn rikokseen ja tuomita tällaista omaisuutta menetetyksi. Tällaisissa tilanteissa **tulisi olla mahdollista tuomita omaisuutta menetetyksi, [...] kun omaisuus on tunnistettu rikostutkinnan yhteydessä [...]** ja kun tuomioistuin on vakuuttunut siitä[...], että kyseinen omaisuus on peräisin rikollisesta **toiminnasta, ainakin jos rikoksesta voi olla huomattavaa taloudellista hyötyä suoraan tai välillisesti, [...]** ja rikollinen toiminta on toteutettu rikollisjärjestön puitteissa. **Jäsenvaltioiden olisi mahdollistettava tällaisen selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitseminen, kun tutkinta, jossa omaisuus on tunnistettu, koskee tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa rikosta, josta voi enimmillään seurata vähintään neljän vuoden vankeusrangaistus.** Näillä edellytyksillä on tarkoitus varmistaa, että sellaisen omaisuuden menetetyksi tuomitseminen, joka ei liity tiettyyn rikokseen, josta omistaja on tuomittu, rajoittuu **omaisuuteen, joka on seurausta rikollisesta toiminnasta[...], joka on [...]** luonteeltaan vakavaa. **Jäsenvaltioiden olisi voitava rajoittaa selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemista säättämällä, että menetetyksi tuomitsemista jatketaan vain, jos muut menetetyksi tuomitsemisen muodot eivät ole mahdollisia, ja vaihtoehtoisesti tai kumulatiivisesti, jos menetetyksi tuomittava omaisuus on jäädytetty rikollisjärjestön puitteissa tehtyä rikosta koskevan tutkinnan yhteydessä.** Selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemisen ei tulisi rajoittaa vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien osapuolten oikeuksia.

(28 -a) Vaikka ennakoedellytyksenä ei tulisi olla, että kansallisen tuomioistuimen on oltava vakuuttunut siitä, että kyseinen omaisuus on peräisin **tietystä rikoksesta**, tuomioistuimen on voitava todeta **riittävät tosiasiat ja olosuhteet** ollakseen vakuuttunut siitä, että kyseinen omaisuus on peräisin **rikoksista** [...]. **Kyseinen toiminta voi koostua kaikenlaisista rikoksista. Yksittäisiä rikoksia ei tarvitse näyttää toteen, mutta tuomioistuimen on oltava vakuuttunut siitä, että kyseinen omaisuus on peräisin tällaisesta toiminnasta. Jäsenvaltiot voivat säätää, että voisi esimerkiksi olla riittävää, että tuomioistuin pitää asiaa todennäköisenä tai voi kohtuudella olettaa olevan huomattavasti todennäköisempää, että kyseinen omaisuus on hankittu rikollisen toiminnan kuin muun toiminnan avulla. Ratkaistessaan, onko kyseinen omaisuus peräisin rikollisesta toiminnasta, kansallisten tuomioistuinten olisi otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät merkitykselliset seikat, mukaan lukien saatavilla olevat todisteet ja erityiset tosiseikat, kuten se, että omaisuus on huomattavan epäsuhtainen asianomaisen henkilön laillisiin tuloihin nähden. Toinen huomioon otettava seikka on se, ettei omaisuudella ole uskottavaa laillista alkuperää, koska laillisesti hankitun omaisuuden alkuperä voidaan yleensä selittää. Myös henkilön kytköksillä rikollisjärjestöön liittyviin henkilöihin voi olla merkitystä. Arviointi olisi tehtävä tapauskohtaisesti tapauksen olosuhteiden mukaan. Selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemista koskevaa mekanismia ei ole tarkoitus käyttää, jos direktiivin säännösten soveltaminen olisi yksittäistapauksessa ilmeisen kohtuutonta tai suhteetonta. Jäsenvaltiot voisivat myös määritellä vaadittavan ajanjakson, jonka kuluessa omaisuuden voitaisiin katsoa syntyneen tällaisesta rikollisesta toiminnasta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että asianomaisen henkilön asianmukaisia menettelyllisiä oikeuksia kunnioitetaan. [...]**

- (28 -b) Omaisuuden alkuperää koskeva näyttökynnys, joka tässä direktiivissä vahvistetaan laajennettua menetetyksi tuomitsemista koskevassa säännöksessä ja selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemista koskevassa säännöksessä, on periaatteessa sama. Molempien säännösten mukaan tuomioistuimen on oltava vakuuttunut, että kyseinen omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta, vaikka vaatimusta tuomiolle vastaavasta rikollisesta toiminnasta ei ole. Vaikka laajennettua menetetyksi tuomitsemista koskevaa säännöstä sovelletaan vain silloin, kun henkilö on tuomittu rikoksesta, hänelle kuuluva omaisuus voidaan alistaa päätökselle, jos tuomioistuin on vakuuttunut siitä, että omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta, ja selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemista koskevaa säännöstä sovelletaan riippumatta siitä, mikä on tutkinnan tulos sellaisen rikoksen osalta, joka on johtanut sen soveltamiseen. Selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemisen olisi oltava mahdollista silloin, kun menettely keskeytetään, syystä riippumatta, ja kun menettely johtaa tuomioon. Tuomioon johtavissa tapauksissa joko laajennettu menetetyksi tuomitseminen tai selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitseminen olisi periaatteessa mahdollista. Direktiivissä ei täsmennetä, mikä menetetyksi tuomitsemisen muoto olisi asetettava etusijalle, mutta jäsenvaltiot voivat tehdä niin. On huomattava, että kun rikoksesta nostetaan syyte, menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä ei välttämättä tarvitse käsitellä yhdessä rikoksen kanssa. Jäsenvaltiot voisivat myös sallia, että menetetyksi tuomitsemista koskeva asia erotetaan rikossyytteistä ja että se käsitellään erikseen.
- (28 b) Määrittäessään, voiko rikoksesta tai rikollisesta toiminnasta olla taloudellista hyötyä, jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon kaikki asiaankuuluvat olosuhteet, mukaan lukien toimintatavat, esimerkiksi se, tehtiinkö rikos järjestäytyneen rikollisuuden puitteissa tai oliko tarkoituksena saada säännöllistä tuottoa rikoksista.

- (28 c) **Jäädettävän ja menetetyksi tuomitun omaisuuden jäljittämisen ja tunnistamisen olisi oltava mahdollista myös rikoksesta annetun lainvoimaisen tuomion jälkeen tai tuomioon perustumatonta menetetyksi tuomitsemista koskevan menettelyn jälkeen. Tämä velvoite ei estä jäsenvaltioita asettamasta lainvoimaisen tuomion tai tuomioon perustumatonta menetetyksi tuomitsemista koskevassa menettelyssä annetun lainvoimaisen päätöksen jälkeen kohtuullisia määräaikoja, joiden päättymisen jälkeen jäljittäminen ja tunnistaminen ei olisi enää mahdollista.**
- (28 d) **Jäsenvaltioita tulisi kannustaa ehkäisemään sitä, että omaisuus joutuisi sitovan menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen yhteydessä tapahtuvan luovuttamisen kautta sellaisten henkilöiden haltuun, jotka on tuomittu samassa rikosoikeudellisessa menettelyssä, jossa kyseinen omaisuus jäädettiin.**

- (29) Sen varmistamiseksi, että jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen kohteena olevan tai mahdollisesti kohteeksi päätyvän omaisuuden taloudellinen arvo säilyy, jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön tehokkaita hallinnointitoimenpiteitä.
- Tällaisia toimenpiteitä olisi sovellettava jäädytettyyn omaisuuteen ja menetetyksi tuomittuun omaisuuteen siihen saakka, kunnes omaisuus luovutetaan menetetyksi tuomitsemista koskevan lopullisen päätöksen perusteella. Niitä ei pitäisi soveltaa sen jälkeen, kun omaisuus on luovutettu lopullisen menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen perusteella, jolloin jäsenvaltiot voivat säätää sovellettavista mekanismeista, joilla omaisuus tai sen arvo menetetään valtiolle tai muulle julkiselle toimijalle, ja sitä voidaan käyttää uhreille maksettaviin korvauksiin, yleisen edun mukaisiin tai sosiaalisiin tarkoituksiin tai muihin kansallisessa lainsäädännössä määriteltäviin tarkoituksiin. Tällä direktiivillä ei yhdenmukaisteta mekanismeja, jotka perustuvat lopulliseen menetetyksi tuomitsemista koskevaan päätökseen perustuvaan omaisuuden luovuttamiseen.**
- (29 a) **Kun se on perusteltua omaisuuden luonteen vuoksi, myös esimerkiksi sen arvon vuoksi tai koska sen hallinnointi edellyttää erityisiä olosuhteita tai sen luonne edellyttää erityisasiantuntemusta, vastaaviin [...] toimenpiteisiin tulisi kuulua [...] arvio siitä, [...] miten voidaan minimoida hallinnointikulut ja säilyttää [...] omaisuuden arvo, kun jäädyttämis päätöstä toteutetaan tai siihen valmistaudutaan tai viimeistään sen toteuttamisen jälkeen, ilman aiheetonta viivytystä [...]. Arvioinnin tavoitteena on esittää toimivaltaisille viranomaisille asiaankuuluvat näkökohdat, jotka on otettava huomioon ennen jäädyttämis päätöksen antamista, sen aikana tai sen jälkeen. Jäsenvaltiot voivat antaa ohjeita siitä, miten tällainen arviointi olisi suoritettava ottaen huomioon jäädytettävän omaisuuden olosuhteet ja sen varmistamiseksi, että arviointi ei vaaranna jäädyttämis päätöksen oikea-aikaista täytäntöönpanoa.**

- (30) **Tilanteissa [...], joissa voidaan kohtuudella olettaa, että jäädytetty omaisuus on pilaantuvaa tai menettää nopeasti arvoaan tai sen ylläpitokustannukset ovat suhteettomat sen menetetyksi tuomitsemisen ajankohtana odotettavissa olevaan arvoon nähden tai jos sen hallinnointi on liian vaikeaa tai se on helposti korvattavissa, jäsenvaltioiden olisi sallittava kyseisen omaisuuden myynti ennen menetetyksi tuomitsemista koskevaa lopullista päätöstä. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti erityisomaisuuden myyntiä koskevalle päätökselle voidaan edellyttää toimivaltaisen kansallisen viranomaisen ennakkohyväksyntää. Kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta asianomaiselle henkilölle [...] olisi ilmoitettava [...] ennen tällaisen päätöksen tekemistä. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta hakea muutosta päätöksen tekemistä edeltävään myyntimääräykseen. Jäsenvaltiot voivat säätää mahdollisuudesta, että tällaisella muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus esimerkiksi silloin, kun se on tarpeen asianomaisen henkilön oikeutettujen etujen turvaamiseksi, erityisesti jos on olemassa peruuttamattoman vahingon vaara. Jäsenvaltiot voivat tehdä näin esimerkiksi antamalla muutoksenhaulle lain nojalla lykkäävän vaikutuksen tai sallimalla toimivaltaisen tuomioistuimen lykätä määräyksen antamista, kunnes se on tehnyt päätöksen muutoksenhausta. Jäsenvaltiot [...] voivat harkita mahdollisuutta periä jäädytetyn omaisuuden hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset omistajalta tai tosiasialliselta omistajalta ja edunsaajalta esimerkiksi vaihtoehtona päätöksen tekemistä edeltävälle myyntimääräykselle ja lopullisen tuomion tapauksessa. [...]**

- (31) Jäsenvaltioiden olisi perustettava **tai nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, joka toimii** varallisuudenhoitotoimistona jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden hallinnoimista varten ja jonka tehtävänä on hallinnoida erityisviranomaisena jäädytettyä ja menetetyksi tuomittua omaisuuttatehokkaasti ennen menetetyksi tuomitsemista ja pitää yllä sen arvoa, kunnes omaisuuden menetetyksi tuomitsemisesta on tehty lopullinen päätös **ja omaisuus on tämän päätöksen perusteella luovutettu**. Jäsenvaltioiden sisäisiä hallintorakenteita rajoittamatta varallisuudenhoitotoimistojen olisi joko oltava ainoa viranomainen, joka hallinnoi jäädytettyä [...] **ja** menetetyksi tuomittua omaisuutta, tai niiden olisi annettava tukea hajautetuille toimijoille kansallisten hallinnointijärjestelyjen mukaisesti ja tuettava asianomaisia viranomaisia [...] suunnittelussa. **Tällä direktiivillä ei säädetä varallisuudenhoitotoimistojen oikeudellisesta tai institutionaalisesta luonteesta, eikä se vaikuta jäsenvaltioiden institutionaaliin järjestelmiin, joissa varallisuudenhoitotoimistot voivat myös hoitaa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tehtäviä tai joissa tiettyjä varallisuudenhoitotoimistojen tehtäviä voidaan ulkoistaa.**
- (32) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa, jäljempänä 'Euroopan ihmisoikeussopimus', tunnustettuja periaatteita Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä tulkitulla tavalla. Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.

- (33) Jäädymistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevat päätökset vaikuttavat merkittävästi epäiltyjen ja syytettyjen henkilöiden ja erityistapauksissa sellaisten kolmansien osapuolten **tai muiden henkilöiden** oikeuksiin, joita vastaan ei ole nostettu syytettä. Direktiivissä olisi säädettävä erityisistä suojatoimista ja oikeussuojakeinoista, jotta voidaan taata heidän perusoikeuksiensa suojelu tämän direktiivin täytäntöönpanossa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja tehokkaisiin suojakeinoihin liittyvien oikeuksien ja syyttömyysolettaman mukaisesti sellaisina kuin ne on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 ja 48 artiklassa.
- (34) Jäädymistä, menetetyksi tuomitsemista [...] ja päätöksen tekemistä edeltävää myyntiä koskevista päätöksistä olisi ilmoitettava asianomaiselle **henkilölle [...] ilman aiheetonta viivytystä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava säätää toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta lykätä jäädymispäätöksestä tiedottamista asianomaiselle henkilölle tutkinnan tarpeiden vuoksi.** Näiden päätösten tiedoksi antamisen tarkoituksena on muun muassa antaa asianosaiselle mahdollisuus riitauttaa ne [...]. Sen vuoksi tällaisissa tiedonannoissa olisi pääsääntöisesti ilmoitettava kyseisen päätöksen syy tai syyt. **Jos asianomainen henkilö tai asianomaisen henkilön olinpaikka ei ole tiedossa tai jos kullekin asianosaiselle henkilölle ilmoittaminen aiheuttaisi kohtuuttoman rasitteen, tieto voidaan antaa julkisella ilmoituksella.**

- (34 a) Asianomaisella **henkilöllä** [...] on oltava tosiasiallinen mahdollisuus riitauttaa jäädyttämistä, menetetyksi tuomitsemista ja päätöksen tekemistä edeltävää myyntiä koskevat päätökset. Jos menetetyksi tuomitsemista koskevassa päätöksessä kaikki rikoksen tunnusmerkit täyttyvät, mutta rikostuomio on mahdoton, vastaajalla olisi oltava mahdollisuus tulla kuulluksi **mahdollisuuksien mukaan** ennen päätöksen antamista. [...] **Kun on kyse laajennettua menetetyksi tuomitsemista ja selittämättömän omaisuuden menetetyksi tuomitsemista koskevien säännösten nojalla annetuista menetetyksi tuomitsemista koskevista päätöksistä, olosuhteisiin, joihin asianomainen henkilö voi hakea muutosta hakiessaan muutosta menetetyksi tuomitsemista koskevaan päätökseen tuomioistuimessa, olisi sisällyttävä myös erityiset tosiseikat ja saatavilla olevat todisteet, joiden perusteella kyseisen omaisuuden katsotaan olevan rikollisesta toiminnasta peräisin olevaa omaisuutta.**
- (35) Pannessaan täytäntöön tätä direktiiviä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien toimenpiteiden oikeasuhteisuuden varmistamiseksi jäsenvaltiot **voivat** [...] **säätää mahdollisuudesta** olla tekemättä omaisuuden menetetyksi tuomitsemista koskevaa päätöstä tai jättää panemasta sitä täytäntöön, jos se olisi epäsuhtainen kyseiseen rikokseen tai syytteeseen nähden. **Tämän mahdollisuuden pitäisi antaa toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus arvioida esimerkiksi, missä määrin rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitseminen on oikeasuhteista.** Jäsenvaltiot **voivat** [...] lisäksi säätää mahdollisuudesta, että poikkeustapauksissa menetetyksi tuomitsemisesta ei anneta päätöstä **tai sitä ei panna täytäntöön**, jos se aiheuttaisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti toteutettuna kohtuuttomia vaikeuksia asianomaiselle henkilölle kyseisen yksittäisen tapauksen olosuhteiden perusteella, joiden olisi oltava ratkaisevia. Tällaiset poikkeustapaukset olisi rajoitettava tapauksiin, joissa asianomainen henkilö joutuisi tilanteeseen, josta hänen olisi erittäin vaikea selviytyä, ja kyseisen yksittäistapauksen olosuhteiden olisi oltava ratkaisevia.
- (35 a) **Vaikka jäsenvaltioilla on velvollisuus varmistaa, että henkilöillä, joiden omaisuuteen tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet vaikuttavat, on oikeus käyttää avustajaa koko jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevan menettelyn ajan, tämä direktiivi ei vaikuta maksuttomaan oikeusapuun sovellettaviin sääntöihin.**

- (36) Tämän direktiivin täytäntöönpano ei saa estää soveltamasta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2010/64/EU¹³, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/13/EU¹⁴, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/29/EU¹⁵, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/48/EU¹⁶, **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/60/EU¹⁷**, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/343¹⁸, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/800¹⁹ eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/1919²⁰.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/13/EU, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättöksen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/48/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin (EUVL L 294, 6.11.2013, s. 1).

¹⁷ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/60/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 159, 28.5.2014, s. 1).**

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 65, 11.3.2016, s. 1).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/800, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 1).

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1919, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille (EUVL L 297, 4.11.2016, s. 1).

- (37) On erityisen tärkeää varmistaa henkilötietojen suoja unionin lainsäädännön mukaisesti tämän direktiivin mukaisen tietojenkäsittelyn yhteydessä. Tämän vuoksi tämän direktiivin säännöt olisi yhdenmukaistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 kanssa. Olisi erityisesti täsmennettävä, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen vaihtamat henkilötiedot on rajoitettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/794 liitteessä II olevan B jakson 2 kohdassa luoteltuihin tietoryhmiin. Tässä direktiivissä tarkoitettuun kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, erityisesti varallisuuden takaisinhankinnasta vastaavien toimistojen, toteuttamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/680.
- (38) On erityisen tärkeää varmistaa henkilötietojen suoja unionin lainsäädännön mukaisesti kaikessa tämän direktiivin mukaisessa tietojenvaihdossa. Tämän vuoksi tämän direktiivin nojalla toteutettuihin toimenpiteisiin sovelletaan direktiivissä (EU) 2016/680 vahvistettuja tietosuoja sääntöjä siltä osin kuin on kyse henkilötietojen käsittelystä rikosten ehkäisemistä, tutkimista tai paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia taikka rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten. Tarvittaessa ja erityisesti kun otetaan huomioon varallisuudenhoitotoimistojen suorittama henkilötietojen käsittely omaisuuden hallinnointia varten, sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 vahvistettuja tietosuoja sääntöjä. Tehokas takaisinhankintajärjestelmä edellyttää useiden viranomaisten yhteisiä toimia.

- (39) Näitä viranomaisia ovat muun muassa lainvalvontaviranomaiset, mukaan lukien tulliviranomaiset, veroviranomaiset ja veronperintäviranomaiset siltä osin kuin ne ovat toimivaltaisista varojen takaisinmaksuissa, varallisuuden takaisin maksusta vastaavien toimistot, oikeusviranomaiset ja varallisuudenhoitoviranomaiset, mukaan lukien varallisuudenhoitotoimistot. Jotta voidaan varmistaa kaikkien toimivaltaisten viranomaisten koordinoitu toiminta, on tarpeen ottaa käyttöön strategisempi lähestymistapa varojen takaisinmaksuun ja edistää tiiviimpää yhteistyötä asiaan liittyvien viranomaisten välillä sekä saada selkeä yleiskuva varojen takaisinmaksun tuloksista. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä varojen takaisinmaksua koskeva kansallinen strategia ja tarkasteltava sitä säännöllisesti uudelleen, jotta voidaan ohjata toimia, jotka liittyvät talousrikostutkintaan sekä asianomaisten rikoksentekovälineiden, rikoshyödyn tai omaisuuden jäädyttämiseen ja menetetyksi tuomitsemiseen, hallintointiin ja lopulliseen luovutukseen. **Jäsenvaltiot voivat päättää tällaisen strategian asianmukaisesta muodosta, jossa voidaan ottaa huomioon niiden valtiosääntöperinteet valtuuksien ja toimivallan jaon osalta ja joka voi olla joko alakohtainen tai osa laajempaa strategista asiakirjaa. Strategioiden yleisen sisällön olisi katettava koko jäsenvaltion alue, sanotun kuitenkin vaikuttamatta siihen, säätävätkö jäsenvaltiot yhden vai useamman strategian hyväksymisestä.** Lisäksi jäsenvaltioiden olisi annettava toimivaltaisille viranomaisille tarvittavat resurssit, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä tehokkaasti. Toimivaltaisten viranomaisten olisi katsottava tarkoittavan viranomaisia, joiden tehtäväksi on annettu suorittaa tämän direktiivin mukaiset tehtävät kansallisten järjestelyjen mukaisesti.

(40) Varojen takaisin hankintaa, varojen hallinnointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevan kehityksen vaikuttavuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi on tarpeen kerätä ja julkaista **vähimmäismäärä asianmukaisia** vertailukelpoisia tilastotietoja omaisuuden jäädyttämisestä, hallinnoinnista ja menetetyksi tuomitsemisesta. **Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä kokoamaan keskitetysti tietoja tiettyjä tilastoja varten, jotka toimitetaan komissiolle. Tämä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden olisi toteutettava kohtuullisia ponnisteluja kyseisten tietojen keräämiseksi. Se ei kuitenkaan tarkoita, että jäsenvaltiot olisivat velvollisia onnistumaan tässä tietojen keräämisessä, jos hallinnollinen taakka on kohtuuton tai jos tästä aiheutuu kyseiselle jäsenvaltiolle korkeita kustannuksia.**

(41) [...]

(42) [...] ²¹ [...]

²¹ [...]

- (43) **Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että varallisuudenhoitotoimistoilla sekä tarvittaessa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla ja muilla tämän direktiivin mukaisia tehtäviä hoitavilla toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat välineet sen varmistamiseksi, että jäädytettyä ja menetetyksi tuomittua omaisuutta hallinnoidaan tehokkaasti. Tätä varten jäsenvaltiot voivat perustaa yhden tai useamman rekisterin tämän direktiivin nojalla jäädytetyistä ja menetetyksi tuomituista omaisuuksista.**

[...]

- (44) Järjestäytyneet rikollisryhmät toimivat yli rajojen ja hankkivat yhä useammin omaisuutta muista jäsenvaltioista kuin niistä, joista käsin ne toimivat, ja kolmansista maista. Kun otetaan huomioon järjestäytyneen rikollisuuden kansainvälinen ulottuvuus, kansainvälinen yhteistyö on olennaisen tärkeää voittojen hankkimiseksi takaisin ja rikollisten toiminnan mahdollistavien rahavarojen tuomitsemiseksi menetetyiksi. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että sekä varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot että varallisuudenhoitotoimistot tekevät **mahdollisimman paljon** [...] yhteistyötä kolmansien maiden vastaavien elinten kanssa jäljittääkseen, tunnistaakseen ja hallinnoidakseen rikoksentekovälineitä ja rikoshyötyä tai omaisuutta, josta saatetaan antaa tai on annettu jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös rikosoikeudellisissa menettelyissä. **Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä olemassa olevia puitteita yhteistyölle, ja niitä kannustetaan mutta ei velvoiteta kehittämään tai mukauttamaan voimassa olevia kahdenvälisiä sopimuksia tai liittymään voimassa oleviin monenvälisiin yleissopimuksiin tai tekemään uusia kahdenvälisiä sopimuksia, jos muita järjestelyjä ei ole. Direktiivissä (EU) 2016/680 vahvistettuja tietosuojasääntöjä sovelletaan tässä yhteydessä toteutettuihin toimenpiteisiin. [...]**

- (45) Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen olisi myös tehtävä tiivistä yhteistyötä EU:n elinten ja virastojen, kuten Europolin, Eurojustin ja Euroopan syyttäjänviraston, kanssa niiden toimivaltuuksien mukaisesti siltä osin kuin on tarpeen jäljittää ja tunnistaa omaisuutta Europolin ja Eurojustin tukemissa rajat ylittävissä tutkimuksissa tai Euroopan syyttäjänviraston suorittamissa tutkimuksissa. **Tiiviimpään yhteistyöhön EPPOn perustamisessa osallistuvien jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot noudattavat neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisia velvoitteita, mukaan lukien sen 24 artiklassa säädetty raportointivelvollisuus, sekä noudattavat EPPOn niille kyseisen asetuksen 28 artiklan mukaisesti antamia ohjeita ja toteuttavat tutkintatoimenpiteet.** [...]

- (46) Sen varmistamiseksi, että varojen jäljittämisen ja tunnistamisen, jäädyttämisen, **menetetyksi tuomisemisen** ja hallinnoinnin osalta on olemassa yhteisymmärrys ja vähimmäisvaatimukset, tässä direktiivissä olisi vahvistettava kyseisiä toimenpiteitä koskevat vähimmäissäännöt sekä niihin liittyvät suojatoimet. Vähimmäissääntöjen hyväksyminen ei estä jäsenvaltioita myöntämästä laajempia valtuuksia varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille tai varallisuudenhoitotoimistoille tai säätämästä **laajemmista jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevista säännöistä esimerkiksi todisteita koskevien sääntöjensä tai laajennetun menetetyksi tuomitsemisen tai selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitsemisen soveltamisalan osalta tai** säätämästä kansallisen lainsäädännön mukaisista lisäsuojatoimista, **esimerkiksi asianosaisen henkilön kuulemisesta ennen päätöksen tekemistä edeltävää myyntiä**, edellyttäen, että tällaiset kansalliset toimenpiteet ja säännökset eivät vaaranna tämän direktiivin tavoitetta.
- (47) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli omaisuuden menetetyksi tuomitsemisen helpottamista rikosasioissa, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- (48) Koska direktiivissä säädetään kattavista säännöistä, jotka olisivat päällekkäisiä jo voimassa olevien säädösten kanssa, sen olisi korvattava neuvoston yhteinen toiminta 98/699/YOS²², neuvoston puitepäättös 2001/500/YOS²³, puitepäättös 2005/212/YOS, päätös 2007/845/YOS ja direktiivi 2014/42/EU niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo.
- (49) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän direktiivin hyväksymiseen, direktiivi ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (50) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän direktiivin hyväksymiseen ja soveltamiseen.] [Tai] [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, direktiivi ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

²² Yhteinen toiminta 98/699/YOS 3 päivältä joulukuuta 1998, jonka neuvosto on hyväksynyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella, rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittamisestä, jäädyttämisestä, takavarikosta ja menetetyksi tuomitsemisesta (EYVL L 333, 9.12.1998, s. 1).

²³ Neuvoston puitepäättös, tehty 26 päivänä kesäkuuta 2001, rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittamisestä, jäädyttämisestä tai takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta (EYVL L 182, 5.7.2001, s. 1).

- (51) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 19 päivänä heinäkuuta 2022,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan vähimmäissäännöt, jotka koskevat omaisuuden jäljittämistä ja tunnistamista, jäädyttämistä, menetetyksi tuomitsemista ja hallinnointia rikosoikeudellisissa menettelyissä. **Nämä säännöt ei vaikuta menettelyihin, joita jäsenvaltiot voivat käyttää jäädyttääkseen ja tuomitakseen menetetyksi kyseessä olevan omaisuuden. Tätä direktiiviä sovelletaan rajoittamatta jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskeviin toimenpiteisiin siviili- tai hallinto-oikeudellisten menettelyjen yhteydessä.**
2. [...]

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan seuraavissa välineissä tarkoitettuihin [...] rikoksiin:
- a) [...] neuvoston puitepäätos 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta²⁴;
 - b) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätoksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta²⁵;
 - c) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätoksen 2002/629/YOS korvaamisesta²⁶;

²⁴ [...]EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42[...].

²⁵ [...]EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6[...].

²⁶ [...]EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1[...].

- d) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, **annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2004/68/YOS korvaamisesta**²⁷;
- e) [...] neuvoston puitepäättös 2004/757/YOS, **tehty 25 päivänä lokakuuta 2004, laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta**²⁸;
- f) [...] Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla tehdyssä sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskeva yleissopimus²⁹ ja neuvoston puitepäättös 2003/568/YOS, **annettu 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla**³⁰;

²⁷ [...]EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1[...].

²⁸ [...]EUVL L 335, 11.11.2004, s. 8[...].

²⁹ EUVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

³⁰ [...]EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54[...].

- g) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1673, annettu **23. lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin**³¹;
- h) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713, annettu **17. huhtikuuta 2019, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta ja neuvoston puitepäättöksen 2001/413/YOS korvaamisesta**³²;
- i) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/62/EU, annettu **15 päivänä toukokuuta 2014, euron ja muiden valuuttojen suojaamisesta rahanväärennykseltä rikosoikeuden keinoin**³³;
- j) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/40/EU, annettu **12 päivänä elokuuta 2013, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäättöksen 2005/222/YOS korvaamisesta**³⁴;

³¹ [...]EUVL L 284, 12.11.2018, s. 22[...].

³² [...]EUVL L 123, 10.5.2019, s. 18[...].

³³ [...]EUVL L 151, 21.5.2014, s. 1[...].

³⁴ [...]EUVL L 218, 14.8.2013, s. 8[...].

- k) [...] Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskeva lisäpöytäkirja³⁵;
- l) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, **annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin**³⁶;

³⁵ EUVL L 89, 25.3.2014, s. 7.

³⁶ [...]EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29[...].

- m) [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin³⁷ ja [...] direktiivi 2005/35/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/123/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetun direktiivin 2005/35/EY muuttamisesta³⁸;
- n) [...] Neuvoston puitepäätos 2002/946/YOS rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemistä varten³⁹ ja neuvoston direktiivi 2002/90/EY laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä⁴⁰;
- o) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/57/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi)⁴¹;
- p) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi [x] unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä.

³⁷ [...]EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28[...]. Viittaus vuosien 2008 ja 2009 direktiiveihin korvataan viittauksella ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin annettavaan direktiiviin, jota ei ole vielä hyväksytty, jos kyseinen direktiivi hyväksytään ennen tämän tekstin viimeistelyä.

³⁸ [...]EUVL L 280, 27.10.2009, s. 52[...].

³⁹ [...]EUVL L 328, 5.12.2002, s. 1[...].

⁴⁰ [...]EUVL L 328, 6.12.2008, s. 17[...].

⁴¹ EUVL L 173, 12.6.2014, s. 179.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan [...] rikoksiin, jotka on tehty osana rikollisjärjestön toimintaa [...] **neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS määritetyllä tavalla ja joista voi enimmillään seurata vähintään neljän vuoden vankeusrangaistus.**[...]

[...]

3. [...]

PUBLIC

4. Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin muihin unionin säädöksissä tarkoitettuihin rikoksiin, jos säädöksissä nimenomaisesti säädetään, että tätä direktiiviä sovelletaan niissä määriteltyihin rikoksiin.
5. Rikoksentekevälineiden ja rikoshyödyn tai omaisuuden jäljittämistä ja tunnistamista koskevia II luvun säännöksiä sovelletaan kaikkiin kansallisessa lainsäädännössä määriteltyihin rikoksiin, joista voi seurata vähintään yhden vuoden pituinen vankeusrangaistus tai muu vapaudenrajoituksen käsittävä seuraamus.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'rikoshyödyllä' rikoksen välittömästi tai välillisesti tuottamaa taloudellista etua, joka muodostuu mistä tahansa omaisuudesta ja johon kuuluvat minkä tahansa rikoksen välittömästi tuottaman hyödyn myöhempi uudelleensijoittaminen tai muuntaminen ja mitkä tahansa taloudellista arvoa omaavat edut;
- 2) 'omaisuudella' kaikkea aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta sekä oikeudellisia asiakirjoja ja välineitä, joilla todistetaan omistusoikeus tai muu oikeus tällaiseen omaisuuteen;
- 3) 'rikoksentekevälineillä' omaisuutta, jota on osaksi tai kokonaan käytetty tai aiotaan käyttää rikoksen tekemiseen millä tahansa tavalla;
- 4) 'jäljittämällä ja tunnistamisella' mitä tahansa toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa tutkintaa, jossa määritetään rikoksentekevälineet, rikoshyöty tai rikollisesta toiminnasta mahdollisesti peräisin oleva omaisuus;
- 5) 'jäädyttämällä' omaisuuden luovuttamisen, tuhoamisen, muuntamisen, hallinnan siirron tai siirtämisen väliaikaista kieltoa tai omaisuuden väliaikaista haltuunottoa tai määräysvaltaan ottamista;
- 6) 'menetetyksi tuomitsemisella' **oikeusviranomaisen** [...] määräämää rikokseen **tai rikolliseen toimintaan** liittyvän omaisuuden lopullista menetystä;

- 7) [...]
- 8) 'rikollisjärjestöllä' neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS 1 artiklassa määriteltyä rikollisjärjestöä;
- 9) 'uhrilla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU⁴² 2 artiklassa [...] määriteltyä uhria [...];
- 10) [...] ⁴³[...]
- 11) [...]
- 12) [...]

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta.

⁴³ [...]

II LUKU

JÄLJITTÄMINEN JA TUNNISTAMINEN

4 artikla

Varojen jäljittämistä koskevat tutkimukset

1. Rajat ylittävän yhteistyön helpottamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, jotta voidaan nopeasti jäljittää ja tunnistaa rikoksentekovälineet ja rikoshyödyt tai omaisuus, josta saatetaan antaa tai on annettu jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös rikosoikeudellisen menettelyn aikana.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava 1 kohdan mukaiset varojen jäljittämistä koskevat tutkimukset välittömästi [...], kun aloitetaan tutkinta rikoksesta, josta todennäköisesti saadaan merkittävää taloudellista hyötyä, [...] **paitsi jos tätä ei katsota asianmukaiseksi rikoksen tyypin ja kyseisen yksittäisen tapauksen olosuhteiden perusteella.**

5 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava vähintään yksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto helpottamaan rajat ylittävää yhteistyötä varallisuuden jäljittämistä koskevissa tutkimuksissa.
2. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tehtävät ovat seuraavat:
 - a) jäljittää ja tunnistaa rikoksentekovälineet, rikoshyödyt tai omaisuus aina, kun se on tarpeen muiden sellaisten toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tukemiseksi, jotka vastaavat 4 artiklan mukaisista varojen jäljittämistä koskevista tutkimuksista;

- b) jäljittää ja tunnistaa rikoksentekovälineet, rikoshyöty tai omaisuus, josta saatetaan antaa tai on annettu toisen jäsenvaltion antama jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;
- c) tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja muiden jäsenvaltioiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen kanssa rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn tai omaisuuden, josta saatetaan antaa tai on annettu jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös, jäljittämisessä ja tunnistamisessa.[...]
- d) [...]
3. [...]
4. [...]

6 artikla

Tiedonsaanti

1. Edellä olevassa 5 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla on välitön ja suora pääsy seuraaviin tietoihin siinä määrin kuin [...] **ne** ovat tarpeen rikoshyödyn, rikoksentekovälineiden ja omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi **sekä edellyttäen, että ne on tallennettu keskitettyihin tai toisiinsa yhdistettyihin viranomaisten ylläpitämiin tietokantoihin tai rekistereihin:**

[...]

- [...] **a)** kansalliset kiinteistörekisterit tai sähköiset tietojenhakujärjestelmät sekä maarekisterit ja katasterit;
- [...] **b)** luonnollisia henkilöitä koskevat kansalliset väestörekisterit;
- [...] **c)** kansalliset ajoneuvo-, ilma-alus- ja vesikulkuneuvorekisterit;
- [...] **d)** liike-elämän [...] **rekisterit**, mukaan lukien kauppa- ja yritysrekisterit.[...]

[...]

[...]

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei säilytetä **keskitetyissä tai toisiinsa yhdistetyissä** tietokannoissa tai rekistereissä, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot voivat saada kyseiset tiedot **asianomaisilta laitoksilta** nopeasti muilla keinoilla.

- 2 a. Jäsenvaltiot antavat varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille nopeasti pääsyn seuraaviin tietoihin sekä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ja 5 artiklassa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi tarvittaviin tietoihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti siltä osin kuin se on välttämätöntä rikoshyödyn, rikoksentekovälineiden ja omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi:**

- a)** verotiedot, myös veroviranomaisten hallussa olevat tiedot;
- b)** kansalliset sosiaaliturvatiedot;

- c) asiaankuuluvat tiedot, jotka ovat rikosten ehkäisemisen, paljastamisen, tutkinnan tai syytteenpanon osalta toimivaltaisten viranomaisten hallussa.
- 2 b. Jäsenvaltiot voivat päättää antaa pääsyn tietoihin 2 a kohdan nojalla perusteltujen pyyntöjen perusteella. Pyyntö saada tällaisia tietoja voidaan hylätä erityisesti silloin, jos niiden luovuttaminen vaikuttaisi kielteisesti meneillään olevaan tutkimukseen, jos se olisi suhteetonta luonnollisen tai oikeushenkilön oikeutettujen etujen kannalta siltä osin, mihin tarkoitukseen tietoihin pääsyä on pyydetty, tai jos niihin sisältyy toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan toimittamia tietoja.
3. Suora ja välitön pääsy 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin ei rajoita kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyllisten suojatoimien soveltamista.

7 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tiedonsaantia koskevat edellytykset

1. Edellä olevassa 6 artiklassa tarkoitettuja tietoja [...] **saadaan luovuttaa ainoastaan 5 artiklassa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä** ainoastaan tarvittaessa ja tapauskohtaisesti työntekijöille, jotka on erityisesti nimetty ja valtuutettu saamaan 6 artiklassa tarkoitettuja tietoja.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen henkilöstö noudattaa sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisia luottamuksellisuutta ja salassapitovelvollisuutta koskevia sääntöjä. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen henkilöstöllä on tarvittavat erityistaidot ja kyvyt hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tutustumista 6 artiklassa tarkoitettuihin tietoihin ja niitä koskevien hakujen tekemistä tuetaan [...] teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, **joilla varmistetaan näiden tietojen käsittelyyn liittyvään riskiin nähden asianmukainen turvallisuustaso.**

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tietoihin pääsyn ja niitä koskevien hakujen valvonta

1. **Jäsenvaltioiden on säädettävä, että [...]** varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen tämän direktiivin mukaisista tiedonsaanti- ja hakutoimista [...] **pidetään lokikirjaa direktiivin 2016/680 25 artiklan mukaisesti.** [...]

[...]

Tietojenvaihto

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot antavat toisen jäsenvaltion varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston pyynnöstä kaikki tiedot, jotka pyytävä toimisto tarvitsee 5 artiklan mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi **ja jotka ovat pyynnön vastaanottaneen toimiston saatavilla**. Tietoryhmät, jotka voidaan antaa, ovat asetuksen (EU) 2016/794 liitteessä II olevan B jakson 2 kohdassa lueteltuja ryhmiä, **lukuun ottamatta kyseisen B jakson 2 kohdan c alakohdan v alakohdassa lueteltuja rikoslaboratorion käyttöön tarkoitettuja tunnistetietoja**.

Toimitettavat henkilötiedot on määritettävä tapauskohtaisesti **ja direktiivin 2016/680 mukaisesti** ottaen huomioon se, mikä on tarpeen 5 artiklan mukaisten tehtävien suorittamiseksi.

2. Tehdessään 1 kohdan mukaista pyyntöä pyynnön esittävän varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston on täsmennettävä mahdollisimman tarkasti seuraavat seikat:
 - a) pyynnön kohde;
 - b) pyynnön syyt, mukaan lukien pyydettyjen tietojen merkitys omaisuuden jäljittämisen ja tunnistamisen kannalta;
 - c) menettelyn luonne;
 - d) pyynnön kohteena olevan rikoksen tyyppi;
 - e) menettelyn ja pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion välinen yhteys;
 - f) tiedot kohteena olevasta tai etsitystä omaisuudesta, kuten pankkitileistä, kiinteistöistä, ajoneuvoista, aluksista, ilma-aluksista, yrityksistä ja muista arvokkaista tavaroista;

- g) ja/tai tiedot luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, joiden oletetaan olevan osallisina, kuten nimet, **kansalliset henkilötunnukset tai sosiaaliturvatunnukset**, osoitteet, syntymäajat ja -paikat, rekisteröintipäivä, osakkaat, päätoimipaikka, **jos tällaiset tiedot ovat tarpeellisia tunnistamisen kannalta ja ne ovat saatavilla**;
- h) tarvittaessa syyt pyynnön kiireellisyydelle.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen mahdollistamiseksi, että niiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot vaihtavat tietoja muiden jäsenvaltioiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen kanssa ilman pyyntöä, jos niillä on tiedossaan rikoksentekovälineitä, rikoshyötyä tai omaisuutta koskevia tietoja, joita ne pitävät tarpeellisina varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen 5 artiklan mukaisten tehtävien suorittamisen kannalta. Tällaisia tietoja toimittaessaan varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen on esitettävä perustelut, joiden nojalla vaihdetut tiedot katsotaan tarpeellisiksi.
4. [...] **Jollei 1 tai 2 kohdan nojalla tietoja antava varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto muuta ilmoita, tiedot vastaanottavalla varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalla toimistolla on oikeus esittää tiedot [...]** todisteina jäsenvaltion kansalliselle tuomioistuimelle **tai toimivaltaiselle viranomaiselle** kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla on suora pääsy SIENA-järjestelmään ja että ne käyttävät **varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille varattuja SIENA-järjestelmän kenttiä, jotka vastaavat 2 kohdan nojalla tarvittavia tietoja, tai että ne käyttävät tarvittaessa muita suojattuja kanavia** tämän artiklan mukaiseen tietojenvaihtoon.
6. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot voivat kieltäytyä toimittamasta tietoja pyynnön esittäneelle varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalle toimistolle, jos tosiseikkojen perusteella on aiheellista olettaa, että tietojen toimittaminen
- a) vahingoittaisi pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion olennaisia kansallisia turvallisuusasetuksia;

- b) vaarantaisi meneillään olevan tutkinnan tai rikostiedusteluoperaation tai aiheuttaisi välittömän uhan henkilön hengelle tai fyysiselle koskemattomuudelle;[...]
- c) **olisi selvästi epäsuhteessa tai merkityksetöntä niihin tarkoituksiin nähden, joihin niitä on pyydetty.**
7. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tietojen antamisesta kieltäytyminen perustellaan. Kieltäytymiset vaikuttavat ainoastaan siihen osaan pyydyistä tiedoista, johon 6 kohdassa esitetyt syyt liittyvät, eivätkä ne vaikuta velvollisuuteen toimittaa muut tiedot tämän direktiivin mukaisesti.

10 artikla

Tietojen toimittamisen määräajat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot vastaavat 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti tietopyyntöihin mahdollisimman pian ja joka tapauksessa seuraavien määräaikojen kuluessa:
- a) **14 [...]** kalenteripäivää, kun kyseessä ovat kaikki muut kuin kiireelliset pyynnöt;
- b) kahdeksan tuntia, kun kyseessä ovat kiireelliset pyynnöt, jotka koskevat 6 artiklassa [...] tarkoitettuja, tietokantoihin ja rekistereihin tallennettuja tietoja, **joihin pyynnön vastaanottaneella toimistolla on suora pääsy;**[...]
- c) **kolme kalenteripäivää, kun kyseessä ovat kiireelliset pyynnöt, jotka koskevat tietoja, joihin pyynnön vastaanottaneella toimistolla ei ole suoraa pääsyä.**

2. Jos [...] 1 kohdassa [...] tarkoitetusta pyynnöstä aiheutuu kohtuuton rasite, pyynnön vastaanottanut varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto voi lykätä tietojen toimittamista. Tällöin pyynnön vastaanottaneen varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston on välittömästi ilmoitettava lykkäyksistä pyynnön esittäneelle varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalle toimistolle ja toimitettava pyydetty tiedot mahdollisimman pian ja joka tapauksessa kolmen päivän kuluessa 1 kohdan mukaisesti vahvistetusta alkuperäisestä määräajasta.
- 2 a. Jotta jäsenvaltiot voivat noudattaa 1 kohdan b alakohdan mukaista määräaika, ne voivat siirtää valtuuden vastata tietopyyntöihin muille toimijoille, kuten direktiivin 202x/xx [direktiivi lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta] mukaiselle keskitetylle asiointipisteelle.**
- 3. Edellä 1 kohdassa asetetut määräajat alkavat kulua heti, kun tietopyyntö vastaanotetaan.**

III LUKU

JÄÄDYTTÄMINEN JA MENETETYKSI TUOMITSEMINEN

11 artikla

Jäädäyttäminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta omaisuus voidaan jäädäyttää, mikä on tarpeen [...], **jotta voidaan varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset voivat mahdollisesti tuomita omaisuuden menetetyksi 12–16 artiklan mukaisesti. [...]** Jäädäyttämistoimenpiteiden on koostuttava jäädäyttämispäätöksistä ja välittömistä toimista.

2. [...] **Välittömiä toimia on toteutettava**, kun se on tarpeen omaisuuden säilyttämiseksi, **kunnes jäädyttämispäätös on annettu. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa välittömien toimien väliaikaista voimassaoloa.**
3. **Jäsenvaltiot voivat antaa** [...] varallisuuden takaisin hankinnasta vastaaville toimistoille **mahdollisuuden toteuttaa välittömiä toimia, jos ne ovat tarpeen sellaisen omaisuuden säilyttämiseksi, jonka toimisto on jäljittänyt ja tunnistanut 5 artiklan mukaisia tehtäviä hoitaessaan.**
4. [...]
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen [...] **toteuttaa jäädyttämistoimenpiteet ja että toimien perustelut esitetään vastaavassa päätöksessä tai kirjataan asiakirja-aineistoon, mikäli jäädyttämistoimenpidettä ei määrätä kirjallisesti.**
6. [...] Jäädyttämispäätös pidetään voimassa vain niin kauan kuin on tarpeen kyseisen omaisuuden säilyttämiseksi mahdollista myöhempää menetetyksi tuomitsemista varten. Jäädytetty omaisuus, jota ei myöhemmin tuomita menetetyksi, on [...] **vapautettava ilman aiheutonta viivytystä.** Edellytykset tai menettelymääräykset, joiden nojalla kyseinen omaisuus [...] **vapautetaan**, määritetään kansallisessa lainsäädännössä.
7. [...]

12 artikla

Menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta rikoksentekovälineet ja rikoshyöty voidaan tuomita menetetyksi joko kokonaan tai osittain [...] **lainvoimaisen** tuomion perusteella, joka voidaan antaa myös menettelyssä, jossa asia tutkitaan ja ratkaistaan vastaajan poissaolosta huolimatta.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn arvoa vastaava omaisuus voidaan tuomita menetetyksi [...] **lainvoimaisen** tuomion perusteella, joka voidaan antaa myös menettelyssä, jossa asia tutkitaan ja ratkaistaan vastaajan poissaolosta huolimatta. **Tällainen menetetyksi tuomitseminen voi olla toissijaista 1 kohdan menetetyksi tuomitsemiseen nähden tai vaihtoehto sille.**

13 artikla

Kolmansille osapuolille siirrettyjen varojen menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta epäillyn tai syytetyn suoraan tai välillisesti kolmannelle osapuolelle siirtämä tai kolmannen osapuolen suoraan tai välillisesti epäillyltä tai syytetyltä hankkima rikoshyöty tai muu omaisuus, jonka arvo vastaa rikoshyödyn arvoa, voidaan tuomita menetetyksi.

Tämän rikoshyödyn tai muun omaisuuden menetetyksi tuomitsemisen on oltava mahdollista **ainakin silloin, kun** [...] on osoitettu, että kyseiset kolmannet osapuolet ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää konkreettisten tosiseikkojen ja olosuhteiden perusteella, että siirron tai hankinnan tarkoituksena oli menetetyksi tuomitsemisen välttäminen, myös sen perusteella, että siirto tai hankinta tehtiin veloituksetta tai huomattavasti markkina-arvoa pienemmästä hinnasta.

2. **Edellä olevalla 1 kohdalla ei rajoiteta** [...] vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien osapuolten [...] **oikeuksia.**

14 artikla

Laajennettu menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta rikoksesta tuomitulle kuuluva omaisuus voidaan tuomita joko kokonaan tai osittain menetetyksi, jos ~~tehdystä~~ [...] rikoksesta voi olla taloudellista hyötyä suoraan tai välillisesti ja jos kansallinen tuomioistuin on vakuuttunut siitä, että kyseinen omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta.
2. Määritettäessä, onko kyseessä oleva omaisuus peräisin rikollisesta toiminnasta, on otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat, mukaan lukien erityiset tosiseikat ja saatavilla olevat todisteet, kuten se, että omaisuuden arvo on epäsuhtainen tuomitun henkilön laillisiin tuloihin nähden.
3. **Tätä artiklaa sovellettaessa 'rikoksen' käsite kattaa ainakin 2 artiklan 1–4 kohdassa luetellut rikokset, joista voi seurata enimmillään vähintään neljän vuoden vankeusrangaistus.**

15 artikla

Tuomioon perustumaton menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta 2 kohdassa säädetyin edellytyksin voidaan tuomita menetetyksi rikoksentekovälineet ja rikoshyöty tai omaisuus, jota tarkoitetaan 12 artiklan **2 kohdassa** tai joka on siirretty 13 artiklassa tarkoitetuille kolmansille osapuolille tapauksissa, joissa on aloitettu rikosoikeudellinen menettely, mutta menettelyä ei ole voitu jatkaa **ainakin** seuraavien seikkojen vuoksi:
 - a) epäillyn tai syytetyn sairaus;
 - b) epäillyn tai syytetyn pakeneminen;
 - c) epäillyn tai syytetyn kuolema;

- d) [...]
- e) [...]
- f) **asiaankuuluville rikoksille** kansallisessa lainsäädännössä säädetty [...] **vanhentumisajat** ovat päättyneet [...] **rikosoikeudellisen menettelyn alettua**.
2. Menetetyksi tuomitseminen ilman edeltävää tuomiota **tämän artiklan nojalla** on rajoitettava **tapauksiin, joissa rikosoikeudellinen menettely olisi voinut johtaa rikostuomioon ilman 1 kohdassa tarkoitettuja olosuhteita, ja** rikoksiin, joista voi olla suoraa tai välillistä [...] taloudellista hyötyä [...].
3. [...]
4. [...]

Rikolliseen toimintaan liittyvän selittämättömän varallisuuden menetetyksi tuomitseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta **rikostutkinnan yhteydessä tunnistettu omaisuus** voidaan tuomita menetetyksi, [...] **kun kansallinen tuomioistuin on vakuuttunut siitä, että kyseinen omaisuus on peräisin rikollisesta toiminnasta, kun tästä toiminnasta ainakin mahdollisesti on suoraa tai välillistä huomattavaa taloudellista hyötyä ja kun rikos on tehty osana rikollisjärjestön toimintaa. [...]**

[...]

- 1 a. **Edellä olevalla 1 kohdalla ei rajoiteta vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien osapuolten oikeuksia.**
2. Määritettäessä, [...] **olisiko 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus tuomittava menetetyksi**, on otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat, mukaan lukien **saatavilla olevat todisteet ja erityiset tosiseikat [...], joita voivat tarpeen mukaan olla esimerkiksi seuraavat [...]:**
 - omaisuuden arvo on huomattavan epäsuhtainen [...] **asianomaisen henkilön** laillisiin tuloihin nähden,
 - **omaisuudella ei ole uskottavaa laillista alkuperää,**

- asianomainen henkilö on kytköksissä rikollisjärjestöön liittyviin henkilöihin.
- 3. Tätä artiklaa sovellettaessa 'rikoksen' käsite kattaa 2 artiklan **1–4 kohdassa** tarkoitetut rikokset, joista voi enimmillään seurata vähintään neljän vuoden vankeusrangaistus.
- 4. **Jäsenvaltiot voivat säätää vaihtoehtoisesti tai täydentävästi, että selittämätön varallisuus tuomitaan menetetyksi tämän artiklan mukaisesti vain, jos**
 - **menetetyksi tuomitseminen ei ole mahdollista 12–15 artiklan nojalla,**
 - **menetetyksi tuomittava omaisuus on jäädytetty rikollisjärjestön puitteissa tehtyä rikosta koskevan tutkinnan yhteydessä.**

[...]

17 artikla

Tehokas menetetyksi tuomitseminen ja täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta jäädytettävä ja menetetyksi tuomittava omaisuus voidaan jäljittää ja tunnistaa myös lopullisen rikostuomion tai 15 ja 16 artiklan mukaisten menettelyjen jälkeen.
 - 1 a. **Jäsenvaltioita kannustetaan toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet sen estämiseksi, että omaisuus joutuisi sitovan menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen yhteydessä tapahtuvan luovuttamisen kautta sellaisten henkilöiden haltuun, jotka on tuomittu samassa rikosoikeudellisessa menettelyssä, jossa kyseinen omaisuus jäädytettiin.**
2. Jäsenvaltioiden on harkittava toimenpiteitä, jotka mahdollistaisivat menetetyksi tuomitun omaisuuden käyttämisen yleisen edun mukaisiin tai sosiaalisiin tarkoituksiin.

Uhreille maksettavat korvaukset

Jos uhreilla **tai kansallisen lainsäädännön mukaisilla oikeushenkilöillä**, jotka ovat kärsineet **jonkin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan rikoksen aiheuttamaa vahinkoa**, on rikoksen johdosta vaateita sellaista henkilöä kohtaan, johon kohdistuu tämän direktiivin mukainen menetetyksi tuomitsemista koskeva toimenpide, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että menetetyksi tuomitsemista koskeva toimenpide ei vaikuta **kyseisten uhrien tai oikeushenkilöiden** oikeuksiin saada korvausta vaateistaan.

IV LUKU

HALLINNOINTI

Varojen hallinnointi ja [...] suunnittelu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden tehokas hallinnointi sen **menetetyksi tuomitsemista koskevaan lopulliseen päätökseen perustuvaan** luovutukseen saakka.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että [...] kun se on perusteltua omaisuuden luonteen vuoksi, toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat jäädytetyn [...] omaisuuden hallinnoinnista, arvioivat [...] **menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen kohteeksi mahdollisesti joutuvaa omaisuutta koskevat erityiset olosuhteet, jotta minimoidaan sen arvioidut hallinnointimenot ja jotta voidaan säilyttää** kyseisen omaisuuden arvo[...] sen luovuttamiseen saakka. Tällainen arvio olisi tehtävä, **kun jäädyttämis päätöstä valmistellaan, tai viimeistään ilman aiheetonta viivytystä sen täytäntöönpanon jälkeen.**

Myynti ennen päätöksen tekemistä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **jäädättämispäätöksellä** [...] jäädetytty omaisuus voidaan siirtää tai myydä ennen menetetyksi tuomitsemista [...] **koskevaa lopullista päätöstä ainakin tilanteissa, joissa voidaan kohtuudella olettaa vallitsevan yksi tai useampi seuraavista olosuhteista:**
 - a) jäädetyttävä omaisuus on pilaantuvaa tai menettää arvoaan nopeasti;
 - b) omaisuuden varastointi- tai ylläpitokustannukset ovat suhteettomat sen arvoon nähden;
 - c) omaisuuden hallinnointi on liian vaikeaa tai sen hoito edellyttää erityisolosuhteita ja vaikeasti saatavilla olevaa asiantuntemusta.
2. Jäsenvaltioiden on [...] **varmistettava**, että **asianomaisen henkilön** [...] edut otetaan huomioon päätöksen tekemistä edeltävää myyntipäätöstä annettaessa, mukaan lukien se, onko myytävä omaisuus helposti korvattavissa. [...] **Kiireellisiä tapauksia** lukuun ottamatta jäsenvaltioiden on varmistettava, että **asianomaiselle henkilölle** [...] ilmoitetaan asiasta [...]. Asianomaiselle henkilölle [...] on annettava mahdollisuus pyytää omaisuuden myyntiä.
3. Päätöksen tekemistä edeltävistä myynneistä saatavat tulot olisi turvattava, kunnes tuomioistuimen päätös menetetyksi tuomitsemisesta on tehty. [...]
4. [...]

Varallisuudenhoitotoimistot

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava tai nimettävä vähintään yksi **toimivaltainen viranomainen, joka toimii varallisuudenhoitotoimistona** jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden hallinnointia varten, **kunnes omaisuus on luovutettu menetetyksi tuomitsemista koskevan lopullisen päätöksen perusteella.**
2. Varallisuudenhoitotoimistoilla on seuraavat tehtävät:
 - a) varmistaa jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden tehokas hallinnointi joko hallinnoimalla jäädytettyä ja menetetyksi tuomittua omaisuutta suoraan tai tarjoamalla tukea ja asiantuntemusta muille jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden hallinnoinnista vastaaville toimivaltaisille viranomaisille **sekä suunnittelu 19 artiklan mukaisesti;**
 - b) [...]
 - c) tehdä yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka vastaavat omaisuuden jäljittämisestä ja tunnistamisesta, jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta, tämän direktiivin mukaisesti;
 - d) tehdä yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka vastaavat jäädytetyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden hallinnoinnista, rajat ylittävissä tapauksissa.

V LUKU

SUOJATOIMET

22 artikla

Velvoite ilmoittaa asianomaisille henkilöille

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 11 artiklan mukaiset jäädymispäätökset, 12–16 artiklan mukaiset menetetyksi tuomitsemista koskevat päätökset ja 20 artiklan mukaiset omaisuuden myyntiä koskevat päätökset ilmoitetaan asianomaiselle henkilölle **ilman aiheutonta viivytystä** ja että toimenpiteen syyt esitetään. **Jäsenvaltiot voivat säätää, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus lykätä jäädymispäätöksistä tiedottamista asianomaiselle henkilölle niin pitkään kuin on tarpeen rikostutkinnan vaarantumisen välttämiseksi.**

23 artikla

Oikeussuojakeinot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilöillä, joita **11 artiklan mukaiset jäädymispäätökset tai 12–16 artiklan mukaiset menetetyksi tuomitsemista koskevat päätökset** [...] koskevat, on oikeus [...] tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin oikeuksiensa suojaamiseksi.

- 1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianomaisille henkilöille, jotka ovat epäiltyjä tai syytettyjä tai joita 16 artiklan mukainen menetetyksi tuomitseminen koskee, taataan puolustautumisoikeus, mukaan lukien oikeus tutustua asiakirja-aineistoon ja oikeus tulla kuulluksi oikeudellisista seikoista ja tosiseikoista sekä tarvittaessa oikeus tulkkaukseen ja käännöksiin. Jäsenvaltiot voivat säätää, että myös muilla asianomaisilla henkilöillä on samat oikeudet. Jäsenvaltioiden on joka tapauksessa säädettävä, että tällaisilla muilla asianomaisilla henkilöillä on myös oikeus tutustua asiakirja-aineistoon sekä muut mahdolliset menettelylliset oikeudet, jotka ovat tarpeen, jotta he voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Tutustumisoikeus voidaan rajoittaa jäädyttämistoimenpiteeseen tai menetetyksi tuomitsemista koskevaan toimenpiteeseen sillä edellytyksellä, että asianomaisilla henkilöillä on oikeus tutustua asiakirjoihin, jotka ovat tarpeen, jotta he voivat käyttää oikeuttaan tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin.
2. Jäsenvaltioiden on säädettävä niiden henkilöiden, joiden omaisuutta päätös koskee, mahdollisuudesta hakea 11 artiklan mukaiseen jäädyttämispäätökseen muutosta tuomioistuimessa kansallisessa oikeudessa säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Jos jäädyttämispäätöksen on tehnyt muu toimivaltainen viranomainen kuin oikeusviranomainen, kansallisessa lainsäädännössä [...] **voidaan säätää**, että tällainen päätös on ensin toimitettava oikeusviranomaisen vahvistettavaksi tai uudelleentarkasteltavaksi, ennen kuin siihen voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa.
3. Jos epäilty tai syytetty on paennut, jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hänellä on tosiasiallinen mahdollisuus käyttää oikeuttaan hakea muutosta menetetyksi tuomitsemista koskevaan päätökseen, ja edellytettävä, että asianomainen henkilö kutsutaan menetetyksi tuomitsemista koskevaan menettelyyn tai että toteutetaan kohtuullisia toimenpiteitä, jotta tällainen menettely saatetaan henkilön tietoon.

4. Jäsenvaltioiden on säädettävä niiden henkilöiden, joiden omaisuutta päätös koskee, tosiasiallisesta mahdollisuudesta riitauttaa **12–16 artiklan mukainen** menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös [...], **mukaan lukien** tapauksen merkitykselliset olosuhteet **ja saatavilla olevat todisteet, joihin päätökset perustuvat**, tuomioistuimessa kansallisessa oikeudessa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.
- [...]
5. [...] **Jäsenvaltiot voivat** tätä direktiiviä täytäntöön pannessaan [...] **säätää, että menetetyksi tuomitsemista on mahdollista olla määräämättä tai panematta täytäntöön, jos tämä olisi suhteetonta** tehtyyn rikokseen tai siihen syytteeseen nähden, joka koskee menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen kohteena olevaa henkilöä. [...] **Jäsenvaltiot voivat** tätä direktiiviä täytäntöön pannessaan [...] **säätää mahdollisuudesta**, että poikkeustapauksissa menetetyksi tuomitsemisesta ei [...] **tule antaa päätöstä tai sitä ei tule panna täytäntöön, jos tämä** aiheuttaisi kansallisen lainsäädännön mukaisesti kohtuuttomia vaikeuksia [...] **asianomaisille henkilöille.**
6. Jäsenvaltioiden on säädettävä [...] **asianomaisten** henkilöiden [...] tosiasiallisesta mahdollisuudesta riitauttaa 20 artiklan mukainen päätös myydä kyseinen omaisuus. **Jäsenvaltiot voivat säätää** [...] mahdollisuudesta siihen, että muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus.

7. Kolmansilla osapuolilla on oikeus vaatia omistusoikeutta tai muita omaisuuteen liittyviä oikeuksia myös 13 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.
8. Henkilöillä, joihin [...] tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet vaikuttavat, on oltava oikeus käyttää avustajaa koko jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevan menettelyn ajan. Tästä oikeudesta on ilmoitettava henkilöille, joita asia koskee.

VI LUKU

VAROJEN TAKAISINHANKINTAA KOSKEVA STRATEGIAKEHYS

24 artikla

Varojen takaisinhankintaa koskeva kansallinen strategia

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä viimeistään *[vuoden kuluttua [...] sen määräajan lopusta, jonka kuluessa tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä]* varojen takaisinhankintaa koskeva kansallinen strategia ja saatettava se ajan tasalle säännöllisin, enintään viiden vuoden välein.
2. Strategian on sisällettävä [...] **tietoja saavutettavista tavoitteista, toimivaltaisten viranomaisten asemasta, niiden välisistä yhteistyömekanismeista, resursseista ja koulutuksesta sekä mekanismeista, joiden avulla tuloksia voidaan seurata ja arvioida säännöllisesti.**

[...]

[...]

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava strategiansa ja strategioiden päivitykset komissiolle kolmen kuukauden kuluessa niiden hyväksymisestä.

25 artikla

Resurssit

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin mukaisia tehtäviä hoitavilla varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla ja varallisuudenhoitotoimistoilla on asianmukaiset pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstö sekä asianmukaiset taloudelliset, tekniset ja teknologiset resurssit, joita ne tarvitsevat tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien tehtäviensä tehokasta hoitamista varten.

26 artikla

Jäädetytyn ja menetetyksi tuomitun omaisuuden tehokas hallinnointi

1. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuudenhoitotoimistoilla sekä tarvittaessa varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavilla toimistoilla ja muilla tämän direktiivin mukaisia tehtäviä hoitavilla toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat välineet sen varmistamiseksi, että jäädetyttyä ja menetetyksi tuomittua omaisuutta hallinnoidaan tehokkaasti. Tätä varten jäsenvaltiot voivat perustaa yhden tai useamman rekisterin tämän direktiivin nojalla jäädetytyistä ja menetetyksi tuomituista omaisuuksista. [...]**

2. [...]
3. [...] **Jäsenvaltioiden on harkittava seuraavien tietojen sisällyttämistä** 1 kohdassa tarkoitettuihin [...] rekistereihin:
- a) omaisuus, josta on tehty jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös **ja jota hallinnoidaan 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti, kunnes omaisuus on luovutettu menetetyksi tuomitsemista koskevan lopullisen päätöksen perusteella**, mukaan lukien tiedot, joiden avulla omaisuus voidaan tunnistaa;
 - b) omaisuuden arvioitu tai todellinen arvo jäädyttämisen **ja** menetetyksi tuomitsemisen ja luovuttamisen ajankohtana;
 - c) omaisuuden omistaja, mukaan lukien **direktiivin 2015/849/EU 3 artiklan 6 kohdassa määritelty** tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja, jos nämä tiedot ovat saatavilla;
 - d) omaisuutta koskevan menettelyn kansalliset viitetiedot;
 - e) tiedot rekisteriin syöttävän viranomaisen nimi;
 - f) tiedot rekisteriin syöttäneen virkamiehen yksilöllinen käyttäjätunnus.
4. [...]

27 artikla

Tilastot

1. Jäsenvaltioiden on **säännöllisesti** kerättävä [...] **asiaa käsitteleviltä viranomaisilta** kattavia tilastotietoja. **Kerätyt tilastotiedot on lähetettävä komissiolle vuosittain viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä joulukuuta, ja niihin on sisällyttävä seuraavat:**
 - a) **täytäntöön pantujen jäädyttämispäätösten lukumäärä;**
 - b) **täytäntöön pantujen menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten lukumäärä;**
 - c) **mahdollista myöhempää menetetyksi tuomitsemista varten jäädytetyn omaisuuden arvioitu arvo jäädyttämisen ajankohtana;**
 - d) **takaisin perityn omaisuuden arvioitu arvo menetetyksi tuomitsemisen ajankohtana.**
2. Jäsenvaltioiden on [...] **toimitettava komissiolle vuosittain myös seuraavat tilastotiedot, jos ne ovat keskitetysti saatavilla kyseisessä jäsenvaltiossa:**
 - a) **sellaisten pyyntöjen lukumäärä, jotka koskevat jäädyttämispäätösten täytäntöönpanoa toisessa jäsenvaltiossa;**
 - b) **sellaisten menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten lukumäärä, jotka on pyydetty pantavaksi täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa;**
 - c) **toisessa jäsenvaltiossa toteutetun täytäntöönpanon seurauksena takaisin perityn omaisuuden arvo tai arvioitu arvo;**
 - d) **menetetyksi tuomitun omaisuuden arvo verrattuna sen arvoon jäädyttämisen ajankohtana;**
 - e) **edellä 1 kohdan b ja d alakohdan lukujen erittely menetetyksi tuomitsemisen tyyppin mukaan;**

f) ennen päätöksen tekemistä tapahtuneiden myyntien lukumäärä.

3. [...] Jäsenvaltioiden on pyrittävä keräämään keskustasolla kaikki 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.

VII LUKU

YHTEISTYÖ

28 artikla

Yhteistyö EU:n elinten ja virastojen kanssa

1. Jäsenvaltioiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen on **oman toimivaltansa ja omien oikeudellisten kehystensä puitteissa** tehtävä tiivistä yhteistyötä Euroopan syyttäjänviraston kanssa rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn tai sellaisen omaisuuden tunnistamisen helpottamiseksi, josta saatetaan antaa tai on annettu jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös sellaisia rikoksia koskevissa rikosoikeudellisissa menettelyissä, [...] **jotka kuuluvat Euroopan syyttäjänviraston toimivaltaan.**
2. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen on tehtävä yhteistyötä Europolin ja Eurojustin kanssa niiden toimivaltaan kuuluvien alojen mukaisesti rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn tai sellaisen omaisuuden tunnistamisen helpottamiseksi, josta toimivaltainen viranomais voi antaa tai on antanut jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen **rikosoikeudellisen** menettelyn aikana [...].

Yhteistyö kolmansien maiden kanssa

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot tekevät **olemassa olevien yhteistyösopimusten puitteissa** mahdollisimman laajaa yhteistyötä kolmansien maiden vastaavien viranomaisten kanssa ja sovellettavan tietosuojalainsäädännön puitteissa 5 artiklan mukaisten tehtävien suorittamiseksi [...].
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuudenhoitotoimistot tekevät **olemassa olevien yhteistyösopimusten puitteissa** mahdollisimman laajaa yhteistyötä kolmansien maiden vastaavien elinten kanssa **ja sovellettavan tietosuojalainsäädännön puitteissa** 21 artiklan mukaisten tehtävien suorittamiseksi.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

[...]

[...]

31 artikla

Nimetyt toimivaltaiset viranomaiset ja yhteyspisteet

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle yksi tai useampi viranomainen, joka on nimetty suorittamaan 5 ja 21 artiklan mukaiset tehtävät.
2. Jos jäsenvaltiolla on enemmän kuin kaksi viranomaista, jotka vastaavat 5 ja 21 artiklan mukaisista tehtävistä, sen on nimettävä enintään kaksi yhteyspistettä **kutakin tehtävää varten** helpottamaan yhteistyötä rajat ylittävissä tapauksissa. **Tällaisille yhteyspisteille ei tarvitse itselleen antaa 5 tai 21 artiklan mukaisia tehtäviä.**
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset sekä **tarvittaessa** 2 kohdassa tarkoitettut yhteyspisteet viimeistään [24 [...] *kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*].
4. Komissio perustaa viimeistään [24 [...] *kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta*] sähköisen rekisterin, jossa luetellaan kaikki toimivaltaiset viranomaiset ja kunkin toimivaltaisen viranomaisen nimetty yhteyspiste. Komission julkaisee verkkosivustollaan luettelon 1 kohdassa tarkoitetuista viranomaisista ja saattaa sen säännöllisesti ajan tasalle.

32 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [*voimaantulopäivä* + [...] **36 kuukautta**]. [...] **Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.**

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

33 artikla

Raportointi

1. Komissio toimittaa viimeistään **[kahden vuoden kuluttua sen määräajan lopusta, jonka kuluessa tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä [...]]** Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin täytäntöönpanoa.
2. Komissio toimittaa **[viiden vuoden kuluttua sen määräajan lopusta, jonka kuluessa tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä [...]]** Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tätä direktiiviä. Komissio ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimittamat tiedot ja kaikki muut merkitykselliset tiedot, jotka liittyvät tämän direktiivin saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoon. Tämän arvioinnin perusteella komissio päättää asianmukaisista jatkotoimista, mukaan lukien tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksesta.

34 artikla

Suhde muihin säädöksiin

Tällä direktiivillä ei rajoiteta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1153⁴⁴ soveltamista.

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).

35 artikla

Yhteisen toiminnan 98/699/YOS, puitepäättösten 2001/500/YOS ja 2005/212/YOS, päätöksen 2007/845/YOS ja direktiivin 2014/42/EU korvaaminen

1. Korvataan yhteinen toiminta 98/699/YOS, puitepäättökset 2001/500/YOS ja 2005/212/YOS, päätös 2007/845/YOS ja direktiivi 2014/42/EU niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, tämän kuitenkin vaikuttamatta näiden jäsenvaltioiden velvollisuuksiin noudattaa määräaika, jonka kuluessa niiden on saatettava nämä säädökset osaksi kansallista lainsäädäntöä.
2. Niiden jäsenvaltioiden osalta, joita tämä direktiivi sitoo, viittauksia 1 kohdassa tarkoitettuihin säädöksiin pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

36 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

37 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja